

MIEJSKA GOŚCINNOŚĆ: WIELKI WZROST, WYZWANIA I SZANSE

RAPORT O UCHODźCACH Z UKRAINY
W NAJWIĘKSZYCH POLSKICH MIASTACH

CENTRUM ANALIZ I BADAŃ

UNIA
METROPOLII
POLSKICH

IM. PAWŁA ADAMOWICZA

MIEJSKA GOŚCINNOŚĆ: WIELKI WZROST, WYZWANIA I SZANSE.

RAPORT O UCHODźCACH Z UKRAINY
W NAJWIĘKSZYCH POLSKICH MIASTACH

MARCIN WOJDAT
PAWEŁ CYWIŃSKI

KWIECIEŃ 2022

CENTRUM ANALIZ I BADAŃ

UNIA
METROPOLII
POLSKICH

IM. PAWŁA ADAMOWICZA

AUTORZY

Marcin Wojdat, Paweł Cywiński

WSPÓŁPRACA

Hanna Frejlak, Tomasz Hryciuk,
Magdalena Jadzewicz-Kasak, Zuzanna Rokita,
Alicja Sopińska, Patrycja Ziółkowska

PROJEKT GRAFICZNY, SKŁAD I ŁAMANIE

Tomasz Hryciuk

KOREKTA

Agnieszka Ewa Zygmunt

WYDAWCA

Centrum Analiz i Badań,
Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza

WSPARCIE KOMUNIKACYJNE I STRATEGICZNE

Pacyfika sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

5	·	WSTĘP
6	·	NOTA METODOLOGICZNA
7	·	KOMENTARZ METODOLOGICZNY Jak dowiedzieć się, gdzie w Polsce przebywają uchodźcy i migranci z Ukrainy?
10	·	SŁOWNIK POJĘĆ Najważniejsze terminy używane w raporcie
11	·	KLUCZOWE WNIOSKI Kraj czterdziestu milionów
14	·	POLSKA
16	·	DLACZEGO TEN KRYZYS JEST WYJĄTKOWY?
17	·	CO WPŁYWA NA WYBÓR MIASTA DOCELOWEGO UCIECZKI?
18	·	UNIA METROPOLII POLSKICH
18	·	Białystok
20	·	Bydgoszcz
22	·	Gdańsk
24	·	Katowice
26	·	Kraków
28	·	Lublin
30	·	Łódź
32	·	Poznań
34	·	Rzeszów
36	·	Szczecin
38	·	Warszawa
40	·	Wrocław
42	·	OBSZARY METROPOLITALNE UMP – ZESTAWIENIE
47	·	POTENCJALNE RYZYKO NAPIĘĆ
48	·	UKRAIŃCY, KTÓRZY OTRZYMALI NUMER PESEL
50	·	ANEKS
54	·	KOMENTARZ EKSPERCKI Ośrodka Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego

24 lutego naszym ukraińskim przyjaciołom i przyjaciółkom zawałił się świat. Choć wojna w Ukrainie trwa od 2014 r., to jeszcze nigdy Ukraińcy i Ukrainki nie musieli na tak masową skalę uciekać ze swoich domów. W następnych dniach Polki i Polacy dokonali niesłychanej rzeczy – przyjęli z otwartymi ramionami uciekających przed bombami i strzałami ukraińskich uchodźców wojennych.

Już dziś możemy stwierdzić, że do Polski przybyło ich blisko trzy miliony. Ale ile z nich zostało w Polsce? Gdzie teraz przebywają nowoprzybyte osoby z Ukrainy? W których miastach i gminach? Do tej pory nikt nie był w stanie tego powiedzieć.

Tym większy mam zaszczyt oddać w Państwa ręce pierwszy w Polsce raport, który pozwala nam przybliżyć liczbę i geograficzne rozmieszczenie Ukraińców i Ukrainek w granicach Polski, w szczególności w granicach dwunastu miast tworzących Unię Metropolii Polskich. Raport nasz pozwala również szukać odpowiedzi na wyzwania, z którymi zmagają się dziś przede wszystkim przedstawicielki i przedstawiciele samorządów. W tym trudnym okresie stają oni na wysokości zadania, niosąc pomoc i opiekę osobom uciekającym przed wojną.

W 12 obszarach metropolitalnych UMP wzrost liczby nowych mieszkańców z Ukrainy był największy. To o nich jest niniejszy raport. Chcemy w nim pokazać, gdzie się znajdują

– żyją, mieszkają, pracują, szukają wytchnienia. Wiemy, że to, co przedstawiamy w raporcie, jest kadrem, który zatrzymuje w sobie czas. Wraz jego upływem zmieni się wiele, także sytuacja społeczna, co będzie wymagało od nas ciągłych aktualizacji i poszerzania stanu wiedzy.

O wyjątkowości tej publikacji świadczy kilka kwestii.

Po pierwsze, unikalność przedstawionych danych – nikomu wcześniej nie udało się zebrać z taką dokładnością informacji o liczbie i miejscu pobytu osób przebywających w Polsce w związku z wojną w Ukrainie.

Po drugie, nowatorskość technologii i metodologii użytych w opisywanym badaniu – przedstawione dane pokazują nam zmianę w liczbie ludności w dwunastu obszarach metropolitalnych UMP, jaka zaszła pomiędzy styczniem a marcem 2022 roku. Dane zaczerpnięte zostały z lokalizacji na urządzeniach mobilnych.

Po trzecie, najważniejszy wniosek płynący z przedstawianej analizy – polskie miasta, a w szczególności dwanaście miast tworzących UMP, powiększają się w błyskawicznym tempie, co będzie rodziło nowe wyzwania dla polityk samorządowych i budowania spójnego, zintegrowanego społeczeństwa.

Opracowany przez UMP raport odpowiada również na kluczowe pytanie, które dziś możemy zadawać sobie wszyscy – kto tak

naprawdę przyjął uchodźców z Ukrainy w Polsce? Zebrane dane pozwalają nam twierdzić, że ciężar opieki nad uchodźcami i uchodźczyniami z Ukrainy jest niemalże w całości pozostawiony na barkach samorządów. To one odpowiadają za politykę mieszkaniową, dostęp do najważniejszych usług, edukacji czy opieki zdrowotnej dla nowych mieszkańców naszych miast. I to samorządy stoją w obliczu tworzenia nowych rozwiązań społecznych i instytucjonalnych. To samorządy w końcu mają niezbędną wiedzę o dzisiejszych potrzebach mieszkańców polskich miast – tych będących tu od zawsze i tych, którzy budują tu dziś swoje nowe życie bądź próbują przeczekać wojenną zawieruchę.

Dla wzbogacenia danych uwzględniliśmy w niniejszym raporcie głos ekspertów i ekspertek, który pozwoli nam lepiej dostrzec zarówno problemy, przed którymi stoimy, jak i rozwiązania, które powinny zostać wdrożone.

Jestem przekonany, że niniejsza publikacja wyda się Państwu nie tylko interesująca, ale również inspirująca i przydatna w przyszłych działaniach.

W imieniu Unii Metropolii Polskich zapraszam do lektury. ●

MARCIN WOJDAT
DYREKTOR CENTRUM ANALIZ I BADAŃ,
UNIA METROPOLII POLSKICH
IM. PAWŁA ADAMOWICZA

Raport składa się z wniosków jakościowych oraz analiz ilościowych, których podstawowym celem było określenie liczby Ukraińców w miastach centralnych i obszarach metropolitalnych 12 miast UMP (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawa i Wrocław).

ŹRÓDŁA ANALIZ ILOŚCIOWYCH ZAWARTYCH W RAPORCIE

Szacunki oparto na:

1. Danych pochodzących z wyświetlania reklam dla unikalnych użytkowników urządzeń mobilnych, pozwalających określić m.in. język telefonu, koordynaty GPS, w których rejestrowane jest urządzenie, wykorzystywane aplikacje i strony internetowe, a na ich podstawie cechy demograficzne. Szacunek liczby ludności opiera się na danych o użytkownikach spełniających kryteria analizy, następnie estymowanych na populację na podstawie m.in. danych zewnętrznych (dane o populacji, wskaźniki korzystania z urządzeń mobilnych, statystyki dot. systemów operacyjnych) oraz danych wewnętrznych Selectivv (m.in. monitoring UA w Polsce od 2019 r., walidacja za

pomocą badań deklaracyjnych). Szacunek na podstawie urządzeń mobilnych dotyczy wyłącznie osób w wieku 15+, dla których badany obszar był najczęstszym miejscem pobytu w miesiącu, tzn. nie zawiera osób, które były w badanym obszarze np. 2 z 31 dni.

(ŹRÓDŁO: SZACUNEK LICZBY UKRAIŃCÓW W MIASTACH I OBSZARACH METROPOLITALNYCH MIAST UMP, SELECTIVV NA ZLECENIE UNII METROPOLII POLSKICH IM. PAWŁA ADAMOWICZA)

2. Danych z rejestru PESEL dotyczących liczby numerów wydanych uchodźcom z Ukrainy, którzy wjechali do Polski po 24 lutego, mieli obywatelstwo ukraińskie lub byli współmałżonkiem obywatela Ukrainy o innym obywatelstwie, nie posiadali jednego z tytułów pobytowych wykluczających.

(ŹRÓDŁO: KPRM. STAN NA 1.04.2022, GODZ. 00.00.)

Metoda szacowania populacji ukraińskiej:

Dane o ludności w wieku 15+ pochodzące z analizy danych z urządzeń mobilnych powiększono o szacunek ludności w wieku 0–14 lat opierający się na proporcjach wieku wynikających z liczby nadanych numerów PESEL w miastach centralnych UMP.

Delimitacja obszarów metropolitalnych:

Obszary metropolitalne w analizie opierają się na Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych NUTS-3, a dla Katowic obszaru Metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej.

Dane przyjazdu uchodźców ukraińskich do Polski:

Źródłem danych, które posłużyły do m.in. stworzenia infografiki ze strony 14 jest UNHCR, czyli biuro Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców.

ŹRÓDŁA WNIOSKÓW JAKOŚCIOWYCH ZAWARTYCH W RAPORCIE

- 1.** Komentarz naukowy autorstwa dr hab. Agaty Górny (prof. UW, zastępczyni dyrektora Ośrodka Badań nad Migracjami UW) i dr. hab. Pawła Kaczmarczyka (prof. UW, dyrektor Ośrodka Badań nad Migracjami UW)
- 2.** Warsztaty foresightowe z ekspertami, ekspertkami, praktykami i praktyczkami:
 - dr. Pawłem Cywińskim (badaczem na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego);
 - dr. hab. Witoldem Klausem (profesorem w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, badacz w Ośrodku Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego);
 - Agnieszką Kosowicz (prezeską Fundacji Polskie Forum Migracyjne);
 - Marcinem Wojdatem (dyrektorem Centrum Analiz i Badań Unii Metropolii Polskich);
 - Marią Złonkiewicz (dyrektorką i członkinią zarządu Fundacji Polska Gościnność). ●

JAK SIĘ DOWIEDZIEĆ GDZIE PRZEBYWAJĄ W POLSCE UCHODŹCY Z UKRAINY?

Co dzieje się obecnie z ukraińskimi uchodźcami przebywającymi w Polsce? Aby się tego dowiedzieć, Unia Metropolii Polskich wykorzystała geotrapping, nowoczesną metodę badań. Opowiada o niej współautor raportu dr Paweł Cywiński z Uniwersytetu Warszawskiego.

Od pierwszego dnia inwazji Rosji na Ukrainę, polsko-ukraińską granicę codziennie przekraczają dziesiątki, a nawet setki tysięcy osób. Gdzie jadą ci ludzie, kiedy już znajdują się w Polsce?

Dr Paweł Cywiński: To jedno z najważniejszych pytań, jakie stawiają sobie pracownicy organizacji humanitarnych i migracyjnych, urzędnicy państwowi i samorządowi, osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, kontrolę czy skuteczną pomoc.

I jak brzmi odpowiedź?

Do dzisiaj w zasadzie nikt jej nie znał.

Dlaczego?

Bo do tej pory nie stworzono centralnego systemu udostępniania takich informacji. Jedyne konkretne dane, jakie posiadaliśmy, to liczby osób, które przekroczyły granicę polsko-ukraińską. Dzięki oficjalnym danym Straży Granicznej wiemy, że na przykład od 24 lutego do 1 kwietnia z Ukrainy do Polski wjechało 2,415

mln osób, a z Polski do Ukrainy wyjechało 406 tys. osób. I to w zasadzie tyle. Do tej pory nie umieliśmy nawet oszacować, ile z przyjezdnych wyjechało do innych państw Unii Europejskiej. Nie wiedzieliśmy też, gdzie osiedlili się ci, którzy postanowili zostać w Polsce. Byliśmy trochę jak dzieci we mgle.

Jak to możliwe, że już nie jesteśmy?

Skąd te dane?

Metod pozyskiwania danych, mniej lub bardziej doskonałych, jest wiele. Od tradycyjnych, znanych od lat, takich jak wypełnianie deklaracji papierowych przy wjeździe czy obowiązek rejestracyjny w danym miejscu, aż do znacznie bardziej nowoczesnych, na przykład specjalnych aplikacji, podobnych do tych, które Polki i Polacy mieli instalować, jeśli zostali poddani kwarantannie z powodu zakażenia koronawirusem. Niestety, analogicznych danych nie mamy i aby poznać odpowiedź na te kluczowe pytania, zmuszeni byliśmy robić różnego rodzaju szacunki w oparciu o szczątkowe informacje.

DR PAWEŁ CYWIŃSKI

GEOGRAF, ORIENTALISTA
I KULTUROZNAWCA.
SPECJALIZUJE SIĘ MIĘDZY INNYMI
W TEMATYCE PODRÓŻY, MIGRACJI
I UCHODŹCÓW. PRACUJE NA
WYDZIALE GEOGRAFII I STUDIÓW
REGIONALNYCH UNIWERSYTETU
WARSZAWSKIEGO.

Dlatego UMP postanowiło poszukać odpowiedzi na własną rękę i skorzystać z innowacyjnej metody, by dowiedzieć się więcej na ten temat.

Jaka to metoda?

UMP zamówiło nowoczesne badania przestrzenne oparte na tak zwanym geotrappingu. Jest to bardzo ciekawa i niezwykle precyzyjna metoda, wykorzystywana do tej pory głównie przez świat reklamy. Aż nagle pomogła nam ona lepiej zrozumieć zachowania uchodźców z Ukrainy. Pozwoliła też dowiedzieć się, gdzie w Polsce są Ukraińcy.

Na czym polega geotrapping?

Najprościej rzecz ujmując, metoda ta polega na przyglądaniu się nie tyle ludziom, co ich smartfonom. Na podstawie informacji z urządzeń mobilnych, możemy dowiedzieć się wielu rzeczy o ludziach, między innymi, gdzie i kiedy przebywali. Rynek reklamowy wykorzystuje te informacje, żeby lepiej targetować kampanie reklamowe. Jeżeli byłem ze swoim smartfonem przez trzy dni na rockowym festiwalu muzycznym w Katowicach, to za pomocą geotrappingu można to odnotować i po kilku dniach otrzymam reklamę o nowej płycie zespołu, który grał tam koncert. UMP postanowiło wykorzystać tę metodę, by dowiedzieć się więcej o uchodźcach i migrantach z Ukrainy. Genialność pomysłu, by wykorzystać tę metodę do badania populacji Ukraińców w Polsce polega na tym,

że smartfon jest jednym z najważniejszych przedmiotów każdego uchodźcy i migranta – pozwala mu szukać informacji, przemieszczać się po nieznanym obszarach, a przede wszystkim kontaktować się z rodziną i bliskimi, którzy zostali na miejscu. Metoda ta więc pozwala uzyskać nam precyzyjne dane.

Co dokładnie mówią nam te dane?

Przede wszystkim pozwalają określić lokalizację danej osoby w nocy i w ciągu dnia. Wnioski te wyciągane są stąd, gdzie dana osoba logowała się najczęściej w ciągu miesiąca. Jeśli więc na przykład ktoś mieszka w Piaseczynie, a 5 dni w tygodniu przyjeżdża do pracy do Warszawy, to jego „nocną lokalizacją” będzie Piaseczno, zaś dzienną – Warszawa.

Tylko jak w tej Warszawie lub Piasecznie odróżnić Ukraińców od Polaków?

Po języku, który mają ustawiony w swoim smartfonie. W badaniu przeprowadzonym przez Selectiv przyjęto zasadę, że wlicza się wszystkie osoby, które mają ukraińską kartę sim i przebywają na terytorium Polski. Badanie bierze pod uwagę również osoby, które posiadają kartę SIM inną niż ukraińska, ale używają języka ukraińskiego lub rosyjskiego i odwiedzili Ukrainę w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem. A ponieważ badanie wykonano dwukrotnie, raz przyglądając się danym ze stycznia tego roku, czyli danym historycznym sprzed wojny, a drugi raz danym z marca, czyli już po ataku Rosji na Ukrainę,

to po odpowiednim opracowaniu tych danych otrzymujemy wiedzę o tym, ile Ukrainek i Ukraińców przebywa obecnie w Polsce.

Na ile precyzyjna jest wiedza?

Moim zdaniem nikt w Polsce nie posiada bardziej konkretnych danych. Tym bardziej, że poza pomiarami z telefonów są one dodatkowo obrabiane na podstawie szacunków z innych badań ilościowych. Przyjrzyjmy się zresztą pomiarom styczniowym, czyli przedwojennym. Według danych raportu UMP, populacja dorosłych obywateli Ukrainy przebywających w Polsce w styczniu 2022 roku wynosiła ponad 1,5 mln osób. Precyzyjność tej liczby potwierdza fakt, że jest ona zbliżona do szacunków Głównego Urzędu Statystycznego i danych z rejestrów.

Moim zdaniem nikt w Polsce nie posiada bardziej konkretnych danych.

A co z dziećmi? Przecież większość z nich nie ma smartfonów.

To prawda. Dlatego w geotrappingu bada się wyłącznie dorosłych, czyli osoby w wieku 15+. Żeby jednak uwzględnić dzieci w swoim raporcie, UMP z pomocą akademików stworzyło skomplikowany wzór, który na bazie danych z Selectiv oraz bazy PESEL-i pozwolił

dodatkowo oszacować liczbę dzieci, czyli w tym przypadku osoby poniżej 15 roku życia. Dzięki temu raport jest jeszcze bardziej precyzyjny.

Czego na przykład możemy dowiedzieć się o uchodźcach z tak przygotowanego raportu?

Bardzo dużo! Po pierwsze, ilu Ukraińców po rozpoczęciu działań wojennych pozostało w Polsce lub do niej przybyło, po drugie – gdzie dokładnie się znajdują. Czy większość jest w jednym mieście, czy może rozjechali się po całym kraju? Dzięki tej metodzie badań wiemy również, gdzie te osoby są w nocy, a gdzie w dzień - często na przykład śpią w miastach i gminach metropolitalnych, ale swoje codzienne sprawy załatwiają już w mieście. To bezcenna wiedza.

Dlaczego? Co ona nam daje?

Bo dzięki temu można lepiej zrozumieć, jak osoby te korzystają z miasta. To się przekłada na wiele prozaicznych kwestii. Jeżeli wiemy na przykład, że w danym miasteczku śpi 30 tys. osób, ale w ciągu dnia przebywa tylko 10 tys. osób, bo pozostałe 20 tys. spędza czas w

okolicznym wielkim mieście, to się przekłada na to, jak wiele zasobów trzeba przygotować. Z jednej strony wiemy, że rano 30 tys. osób weźmie prysznic, ale wiemy też, że w ciągu dnia tylko kilka tysięcy osób więcej skorzysta z autobusów, bo reszta będzie poza miastem. Z kolei w okolicznym wielkim mieście nagle okaże się, że w ciągu dnia więcej osób z Ukrainy będzie korzystało z wszystkich usług publicznych, niż w mieście tym śpi. Dotyczy to ogromnej liczby usług publicznych i prywatnych. To wszystko przekłada się na skuteczniejsze zarządzanie miastem. W tym drzemie siła tych danych! Przystajemy być dziećmi we mgle. Chyba mogę powiedzieć, że to jest pierwszy tak całościowy raport o Ukraińcach w Polsce, bo dane te są ważnym przyczynkiem do analizy nieoczywistych form różnicowania przestrzennego imigracji w Polsce, w tym na obszarach miejskich.

Zatem czy możemy założyć, że te dane realnie wpłyną na naszą wiedzę o obecnym kryzysie migracyjnym?

Oczywiście. Jestem ogromnym entuzjastą tych danych i tej metody badawczej. Tu technologia przyszła nam z pomocą w najlepszym

tego zdania znaczeniu. To unikatowe dane. Takich informacji na temat migracji z Ukrainy nie ma w Polsce nikt inny. Obecnie to właśnie samorządowcy z UMP wiedzą, co się dzieje z Ukraińcami, którzy uciekli przed wojną do Polski. Wierzę też, że to pierwszy i kluczowy krok w stronę zaprojektowania całościowego systemu wsparcia adresowanego do uchodźców z Ukrainy. Do tej pory nikt jeszcze na taką skalę nie szukał odpowiedzi na pytania o to, gdzie są ukraińscy uchodźcy i migranci, co robią, i przede wszystkim, jakie mają plany. Z tego, co wiem, to UMP prowadzi następne badania w tej kwestii.

Na koniec – jakie są najważniejsze wnioski, które wyciągnął Pan z raportu?

Uchodźcy i migranci z Ukrainy przybyli głównie do miast. Raport uświadomił mi, że jeszcze nigdy w tak krótkim czasie, tak szybko, wszystkie większe polskie miasta nie odnotowały takiego wzrostu populacji. Powiedzmy sobie szczerze – to przede wszystkim miasta przyjęły uchodźców z Ukrainy w Polsce. A to przekłada się na wiele kwestii. Zaczynając od tego, że rząd powinien jak najszybciej mocno dorzucić się do samorządowych budżetów. ●

Genialność pomysłu, by wykorzystać metodę geotrappingu do badania migracji uchodźczej polega na tym, że smartfon jest jednym z najważniejszych przedmiotów każdego uchodźcy.

Jeszcze nigdy w tak krótkim czasie wszystkie większe polskie miasta nie odnotowały takiego wzrostu populacji.

SŁOWNIK POJĘĆ

DOROŚLI I MŁODZIEŻ •

W raporcie dorosłymi i młodzieżą nazywamy osoby, które mają 15 lat lub więcej.

DZIECI •

W raporcie dziećmi nazywa się osoby w wieku do 14. roku życia.

LUDNOŚĆ DZIENNA •

W naukach o demografii nazywa się tak osoby przebywające na danym obszarze w ciągu dnia. Oznacza to, że są to nie tylko mieszkańcy żyjący w konkretnym mieście, ale również turyści czy osoby dojeżdżające tam do pracy, szkoły, urzędu lub w innym celu. W raporcie przez ludność dzienną danego obszaru rozumie się osoby, których lokalizacja na urządzeniu mobilnym między godzinami 8 a 16 w dni powszednie wskazywała na przebywanie w obszarze metropolitalnym. Wzięto pod uwagę najczęściej powtarzającą się lokalizację danego miesiąca.

LUDNOŚĆ NOCNA •

W naukach o demografii nazywa się tak osoby przebywające na danym obszarze w ciągu nocy. W raporcie przez ludność nocną danego obszaru rozumie się osoby, których lokalizacja na urządzeniu mobilnym między godzinami 22 a 6 rano wskazywała na przebywanie w obszarze metropolitalnym. Wzięto pod uwagę najczęściej powtarzającą się lokalizację danego miesiąca. Często uważa się, że ludność nocna lepiej oddaje szacunek

rzeczywistej liczby mieszkańców danego miasta.

MIASTO CENTRALNE •

Największe miasto w danym regionie, będące jego centralnym punktem i skupiające aktywność mieszkańców okolicznych gmin. Jest ono najczęściej stolicą województwa. W naszym raporcie przez „miasto centralne” rozumiemy 12 miast UMP.

OBSZAR METROPOLITALNY •

Na obszar metropolitalny składają się miasto centralne i obszar metropolitalny wg delimitacji podregionów NUTS-3, a dla Katowic – Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia. W raporcie wyodrębniono 12 obszarów metropolitalnych skupionych wokół 12 miast centralnych należących do UMP.

POZOSTAŁE MIASTA I GMINY METROPOLII •

Obszar otaczający miasto centralne. Może on mieć charakter miejski, wiejski bądź miejsko-wiejski. Często jest on połączony funkcjonalnie z miastem centralnym.

UCHODŹCA •

Osoba, która na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej zdecydowała się lub zmuszona była opuścić kraj pochodzenia oraz która

z powodu tych obaw nie może lub nie chce korzystać z ochrony swojego kraju. Ta definicja uchodźcy, określona w Konwencji Genewskiej, nie uwzględnia jednak wojny jako bezpośredniej przyczyny uchodźstwa. W tym raporcie, idąc za szerszą definicją UNHCR, przez uchodźców rozumiemy również osoby, których „życie, bezpieczeństwo lub wolność jest zagrożone przez (...) zewnętrzną agresję”.

UKRAINIEC / UKRAINKA •

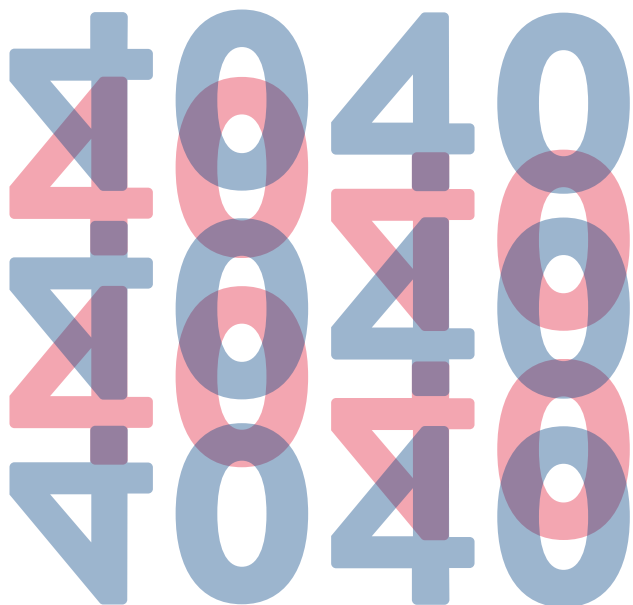
W badaniu za Ukrainca uważa się użytkownika smartfonów z ustawionym językiem ukraińskim lub rosyjskim (lub łączących się z internetem poprzez kartę ukraińską kartę SIM) oraz odwiedzającego Ukrainę przynajmniej raz w roku poprzedzającym analizę. W częściach opisowych raportu Ukraincem nazywa się osobę posiadającą obywatelstwo ukraińskie. Zanim rozpoczęła się pełnoskalowa wojna w Ukrainie, część Ukraińców mieszkała w Polsce. Obecnie ich powrót do domu wiąże się z ryzykiem, więc potencjalnie te osoby są uchodźcami. Uważamy zatem, że znakomita większość przebywających w Polsce Ukraińców spełnia wymogi formalne, by zostać uznaną za uchodźców.

UMP •

Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza. Unia zrzesza Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Lublin, Łódź, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Warszawę i Wrocław. ●

POLSKA - KRAJ CZTERDZIESTU MILIONÓW

Obecnie w Polsce pierwszy raz w historii mieszka ponad 41 milionów osób. Stało się tak za sprawą masowej migracji uchodźczej z Ukrainy. Chcemy ten przełomowy moment potraktować jako katalizator zmian, które od dawna domagały się wprowadzenia. Stworzony przez Unię Metropolii Polskich raport „Miejska gościnność: wielki wzrost, wyzwania i szanse. Raport o uchodźcach z Ukrainy w największych polskich miastach” jest pierwszym krokiem w tę stronę.

40 40 40 40

24 lutego Rosja brutalnie zaatakowała Ukrainę. Od tego momentu – jak podaje Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców – prawie 5 milionów osób uciekło z Ukrainy do sąsiednich krajów. Spośród nich najwięcej zdecydowało się przyjechać do Polski. Z danych Straży Granicznej wiemy, że prawie 3 miliony osób przekroczyło ukraińsko-polską granicę. Wiemy, że część z nich pojechała dalej na Zachód. Wiemy, że niektórzy po jakimś czasie zdecydowali się wrócić do Ukrainy. Ile osób zdecydowało się jednak pozostać w Polsce? Dokąd pojechali? Gdzie się osiedlili? Bardzo długo nie znaleźliśmy odpowiedzi na te pytania. Rząd udostępniał informacje o wjazdach z Ukrainy do Polski, bez danych dotyczących cech demograficznych czy dalszych ruchów migracyjnych osób, które uciekły z Ukrainy. Pewne było jedno: Polska stała się drugim po Turcji krajem przyjmującym największą liczbę uchodźców i uchodźczyń na świecie.

Dziś wiemy więcej. Przygotowany przez Unię Metropolii Polskich raport „Miejska gościnność: wielki wzrost, wyzwania i szanse. Raport o uchodźcach z Ukrainy w największych polskich miastach” odpowiada na podstawowe pytania dotyczące ukraińskich uchodźców i migrantów w największych miastach

i metropoliach w Polsce. Dzięki nowatorskiej metodologii z dużą dokładnością oszacowaliśmy, ile osób z Ukrainy jest na terenie naszego kraju, gdzie mieszkają, ile spośród nich to dzieci do 14 roku życia. Te informacje są niezbędnym punktem wyjścia zarówno dla rządu i samorządów do projektowania systemowych rozwiązań, takich jak działania integracyjne czy finansowa polityka państwa.

•••

Napływ uchodźców z Ukrainy sprawił, że populacja Polski po raz pierwszy w dziejach osiągnęła ponad 40 milionów osób. Obecnie nasz kraj liczy prawie 41 i pół miliona mieszkańców. Masowy wybór Polski przez uchodźców z Ukrainy nie powinien zaskakiwać. Dlaczego? Bo według danych firmy Selectivv, już przed wybuchem wojny w Polsce przebywało ponad

Napływ uchodźczyń i uchodźców z Ukrainy sprawił, że wielkość populacji Polski po raz pierwszy w dziejach osiągnęła ponad 40 milionów osób.

1,5 miliona Ukraińców powyżej 15 roku życia. Wybuch wojny zwiększył tę liczbę do blisko 3,2 milionów, wliczając dodatkowo dzieci do 14 r.ż. Znacząco zmieniła się też struktura demograficzna ukraińskiej społeczności w Polsce. O ile przed 24 lutego znaczną jej część stanowili młodzi mężczyźni, którzy przyjechali do Polski w celach zarobkowych, o tyle od wybuchu wojny wielu z nich zdecydowało się wrócić do Ukrainy, by walczyć, zaś do Polski zaczęły przyjeżdżać przede wszystkim kobiety z dziećmi.

Od momentu rosyjskiej inwazji na Ukrainę, w Polsce możemy obserwować gigantyczną społeczną mobilizację. Wielkie wojenne zło stało się impulsem dla wielkiego dobra. Zwykli obywatele i obywatelki Polski jeżdżą na polsko-ukraińską granicę, by pomagać uchodźcom w transporcie, goszczą ich w swoich domach, pomagają odnaleźć się w nowej rzeczywistości, wspierają ich finansowo i dobrym słowem. Ogrom tej oddolnej mobilizacji jest zjawiskiem niespotykanym w skali świata.

**Populacja Rzeszowa
wzrosła o 53 %,
Warszawy – o 15%.**

Bardzo istotną rolę odgrywają samorzady. Jak wskazują eksperci z Ośrodka Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego, rola miast i otaczających je gmin jako obszarów napływu i integracji migrantów zagranicznych jest kluczowa. Przygotowany przez Centrum Analiz i Badań UMP raport potwierdza tę teorię. Jak wynika ze zagregowanych przez nas danych, przeważająca większość Ukraińców zdecydowała się zatrzymać na dłużej w największych polskich ośrodkach miejskich, w tym przede wszystkim w obszarach metropolitalnych należących do UMP. W marcu 2022 r. nasze miasta i otaczające je gminy gościły prawie 70% spośród wszystkich obywateli Ukrainy, którzy przyjechali do Polski po 24 lutego i którzy mieszkali tu wcześniej – ponad 2 miliony 200 tysięcy osób. Oznacza to skokowy wzrost populacji największych polskich miast. Dla przykładu, populacja Rzeszowa wzrosła o 53 %, zaś Warszawy – o 15%.

Jako osoby, które pracują na rzecz rozwoju samorządów, czujemy ogromną społeczną i etyczną odpowiedzialność, wynikającą z naszej nowej roli - gospodarzy goszczących osoby, będące często w bardzo trudnej sytuacji psychologicznej, finansowej czy rodzinnej. Dlatego, by jak najskuteczniej odpowiadać na potrzeby naszych gości, postanowiliśmy zebrać podstawowe dane na ich temat

i stworzyć niniejszy raport. Jest to pierwsza w Polsce przekrojowa publikacja dotycząca uchodźców i migrantów z Ukrainy.

Według naszych ekspertów, pozytywnie należy ocenić stworzenie przez rząd specustawy (Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa), która włącza przyjezdnych w już istniejący system ochrony zdrowia, edukacji czy prawa pracy na równi z obywatelami polskimi, a także zbudowanie społecznej atmosfery gościnności i otwartości. Równocześnie jednak, jak zaznaczają, można było zrobić znacznie więcej. Przede wszystkim – zdaniem ekspertów – zabrakło systemowego przygotowania przedkryzysowego. Choć jeszcze przed atakiem Rosji na Ukrainę, agencje wywiadowcze wielu krajów donosiły o możliwości rosyjskiej agresji, rząd nie poczynił wystarczających kroków, by przygotować się na przyjęcie uchodźców. Bez spontanicznej mobilizacji obywateli

**To pierwsza w Polsce
przekrojowa publikacja
dotycząca uchodźców
i migrantów z Ukrainy.**

oraz samorządów, setki tysięcy uciekinierek i uciekinierów byłyby pozostawione samym sobie, bez pomocy i schronienia.

Wnioskiem, który należy wyciągnąć na przyszłość, jest stworzenie z koniecznym wyprzedzeniem systemu skoordynowanego przez odpowiednie służby. System ten powinien opierać się na współpracy rządu, samorządu, organizacji społecznych i wszystkich, którzy, jak widzieliśmy w pierwszych dniach wojny, biorą odpowiedzialność za pomoc uchodźcom. To właśnie specjaliści oraz pracujące od lat z uchodźcami organizacje pozarządowe mają największą wiedzę dotyczącą ich potrzeb oraz tego, jak tworzyć przemyślane polityki integracyjne. Z kolei samorządy, jak dowiodły w czasie trwania wojny na Ukrainie, najlepiej znają lokalny kontekst oraz mają największy potencjał do realizowania systemowego wsparcia.

Dane, które zebraliśmy, wskazują na błyskawiczne powiększanie się polskich miast o setki tysięcy nowych mieszkańców i użytkowników. Ta nagła zmiana może spowodować wzrost napięć społecznych związanych z sytuacją na rynku pracy, pogłębieniem kryzysu mieszkaniowego czy pogorszeniem standardu niektórych usług. Choć skala i forma konfliktów jest trudna do przewidzenia, to, jak przekonują eksperci, bez zdecydowanych systemowych

działań ich pojawienie się jest niemożliwe do uniknięcia.

Chcemy temu zapobiec. Szansę na to widzimy w potraktowaniu tego przełomowego momentu jako katalizatora zmian, które od dawna domagały się wprowadzenia. Chcemy o Ukraińcach w Polsce myśleć nie jako "obcych", a jako naszych nowych sąsiadach. Nie możemy mieć pewności, co wydarzy się w najbliższej przyszłości. Jeśli sytuacja w Ukrainie się ustabilizuje, część uchodźców może zdecydować się na powrót do Ukrainy, do swoich rodzin. Inni podejmą decyzję o pozostaniu w Polsce i sprowadzeniu swoich bliskich tutaj. Ze względu na tę niepewność, tworzony przez samorządy przy wsparciu rządu system musi być trwały i odpowiadający na potrzeby społeczne, które istniały w Polsce jeszcze przed wybuchem wojny. Zmiany, które będziemy wprowadzać, powinny być więc trwałe i długofalowe, tak, by przysłużyły się zarówno ukraińskiej, jak i polskiej części naszego społeczeństwa. Nie chcemy stawiać tymczasowych szpitali w namiotach – chcemy zwiększyć przepustowość placówek, które już istnieją. Nie chcemy budować wielkich hal, w których tymczasowy nocleg znajdą setki uchodźców – chcemy budować nowe miejsca zamieszkania oraz stworzyć system, który pozwoli rozlokować ich w przestrzeniach, które już są. Taki system służyć będzie nie tylko uchodźcom

Zmiany, które będziemy wprowadzać, powinny być trwałe i długofalowe, tak, by przysłużyły się zarówno ukraińskiej, jak i polskiej części naszego społeczeństwa.

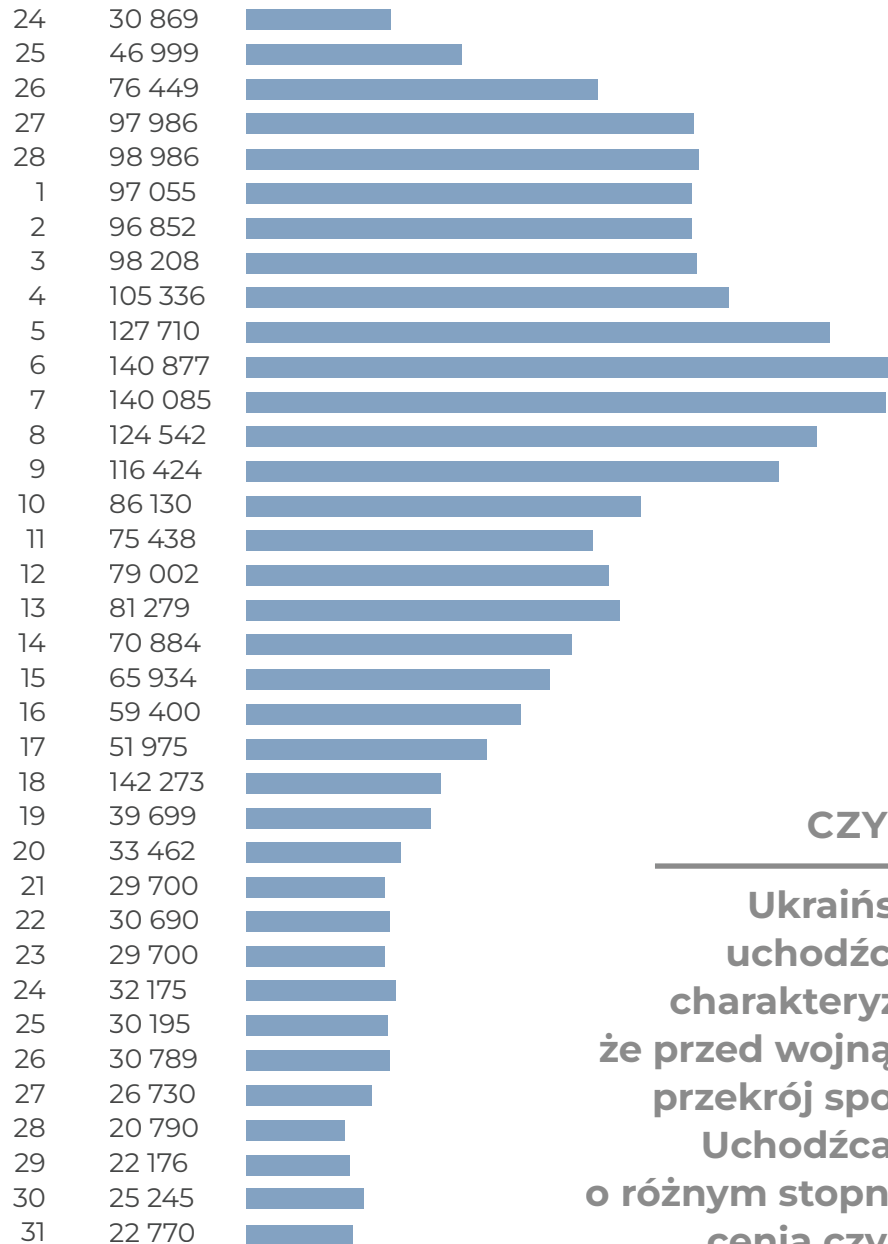
i migrantom z Ukrainy, ale również Polkom i Polakom. Dzięki temu pozwoli zachować lub zwiększyć dotychczasowy standard życia, a w efekcie – zapobiec potencjalnym konfliktom społecznym. Będzie przydatny także po zakończeniu wojny, bez względu na to, jakim zmianom ulegnie struktura demograficzna ukraińskiej społeczności w Polsce.

Taki system wsparcia nie powstanie bez pomocy rządu. Chcemy, by niniejszy raport był więc z jednej strony pierwszym źródłem rzetelnych i sprawdzonych danych dotyczących naszych nowych sąsiadów, a z drugiej – by stanowił formę apelu do rządzących o zwiększone systemowe wsparcie dla samorządów. Jak mówi jedna z naszych ekspertek, szefowa Polskiego Forum Migracyjnego, Agnieszka Kosowicz: "Nie czas na ruchy pozorne". ●

POLSKA

LUTY
MARZEC

DZIEŃ LICZBA OSÓB WJEŹDZAJĄCYCH DO POLSKI Z UKRAINY

79%

TAKI ODSETEK UKRAJŃCÓW W POLSCE STANOWIĄ **DOROŚLI I MŁODZIEŻ** (OSOBY W WIEKU 15+)

21%

TAKI ODSETEK UKRAJŃCÓW W POLSCE STANOWIĄ **DZIECI** (OSOBY DO 14. R.Ż.) (DANE NA 01.04.2022, UMP)

CZY WIESZ, ŻE:

Ukraińska migracja uchodźcza do Polski charakteryzuje się tym, że przed wojną ucieka cały przekrój społeczeństwa. Uchodźcami są osoby o różnym stopniu wykształcenia czy majątności.

FAKT:

Okolo półtora miliona Ukrainek i Ukraińców przebywało w Polsce przed wybuchem wojny. W pierwszych pięciu tygodniach wojny liczba ta praktycznie się podwoiła.

DANE ZA: UNHCR

Pierwszy raz
w historii wielkość
populacji Polski
przekroczyła

40
milionów

FAKT:

Zdecydowana
większość
Ukrainek
i Ukraińców
w Polsce przebywa
w obszarach me-
tropolitalnych
zrzeszonych
w Unii Metropolii
Polskich.

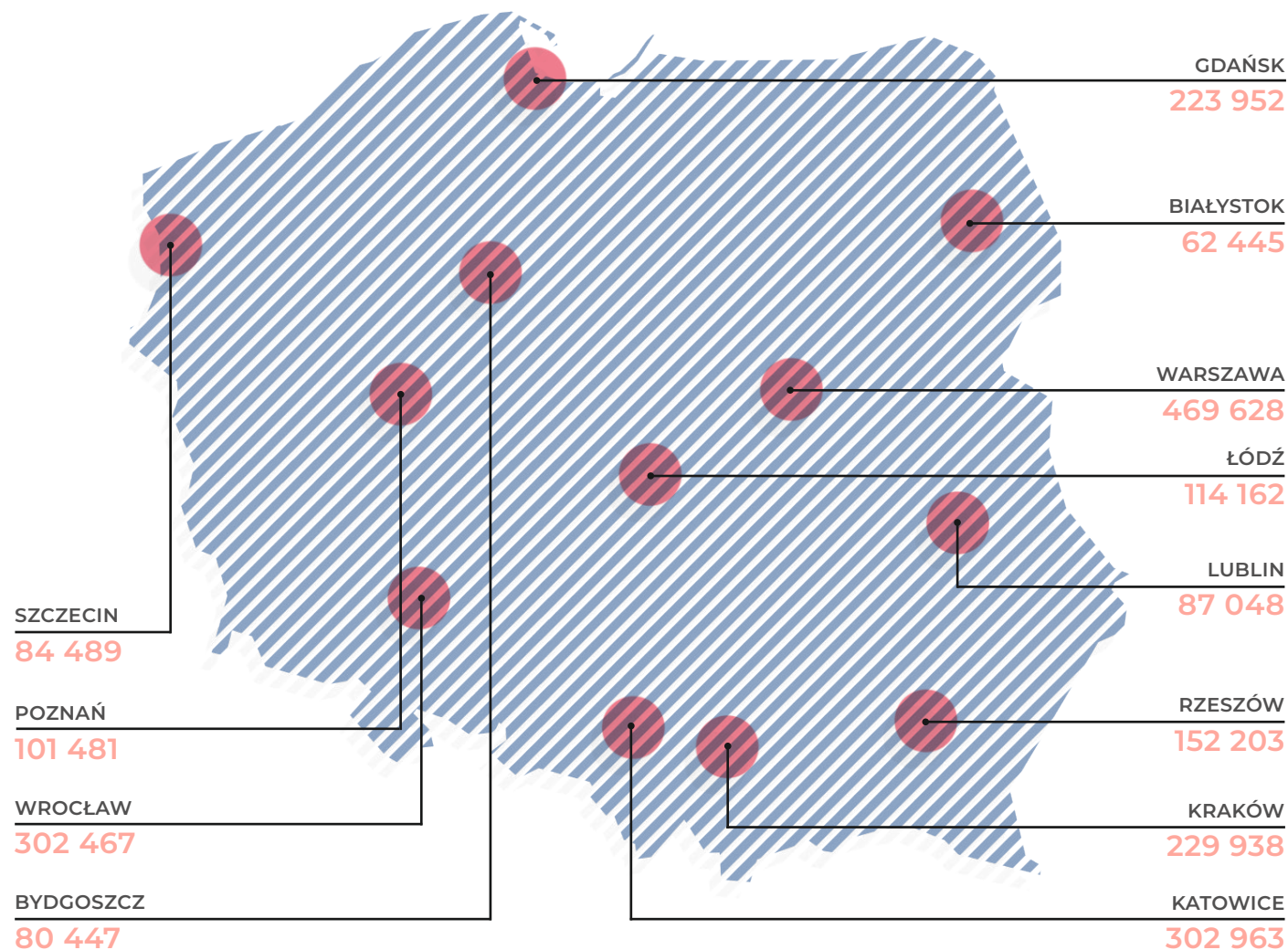
 31.12.20 (GUS)

 01.04.22 (UMP)

38 265 013

41 451 907

**SZACOWANY WZROST POPULACJI
POLSKI (DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI)**

**LICZBA WSZYSTKICH UKRAIŃCÓW
W OBSZARACH METROPOLITALNYCH
(DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI)**

DLACZEGO TEN KRYZYS MIGRACYJNY JEST WYJĄTKOWY?

10 najważniejszych cech wyróżniających obecny kryzys migracyjny na tle innych kryzysów migracyjnych na świecie.

SKALA

W ciągu miesiąca do Polski przyjechało ponad 1,5 miliona uchodźców i uchodźczyń z Ukrainy, co czyni z Polski drugi po Turcji kraj goszczący najwięcej uchodźców na świecie.

TEMPO

W ciągu pierwszych dwóch tygodni granice Polski przekroczył milion uchodźców i uchodźczyń z Ukrainy. To jeden z najszybszych ruchów uchodźczych we współczesnych czasach.

PRAWO UNIJNE

Status prawny Ukraińców

niemal natychmiast został uregulowany i uwspólniony w całej Europie, co również stanowi ewenement, ponieważ każde państwo członkowskie Unii Europejskiej ma swój własny system i prawo azylowe.

ODDOLNA RELOKACJA

Od początku kryzysu migracyjnego na wielką skalę następuje spontaniczna, oddolna relokacja ukraińskich uchodźców i uchodźczyń poza granice Polski, bardzo często koordynowana przez samorządy i gminy. Osoby z całej Europy przyjeżdżają do Polski, by przetransportować ich do swoich krajów.

WSPARCIE BIZNESU

Zaangażowanie szeroko rozumianego biznesu w pomoc uchodźcom i uchodźczyniom jest wyjątkowe na tle innych kryzysów uchodźczych.

WSPÓLNY SYSTEM

Na skalę światową unikatowe

jest włączanie uchodźców i uchodźczyń w istniejący system państwowy, co daje im możliwości korzystania z niego niemal na równi z polskimi obywatelami. Zazwyczaj państwa tworzą dla uchodźców oddzielne zasady korzystania z systemu edukacji, rynku pracy czy ochrony zdrowia.

POMOC

Zorganizowanie dziesiątek tysięcy przejazdów prywatnymi samochodami z granicy, przyjęcie setek tysięcy uchodźców i uchodźczyń w prywatnych mieszkaniach, masowe zbiórki finansowe i rzeczowe. Skala oddolnej społecznej mobilizacji Polek i Polaków jest wyjątkowa w dziejach reakcji na kryzysy migracyjne na świecie.

DEMOGRAFIA

Wśród osób uciekających z Ukrainy znacząco przeważają kobiety i dzieci. Relatywnie dużo jest również dzieci bez

opieki, bądź pozostających pod opieką „nierodziców” (np. rodzeństwa).

WSPÓŁPRACA MIĘDZYRZĄDOWA

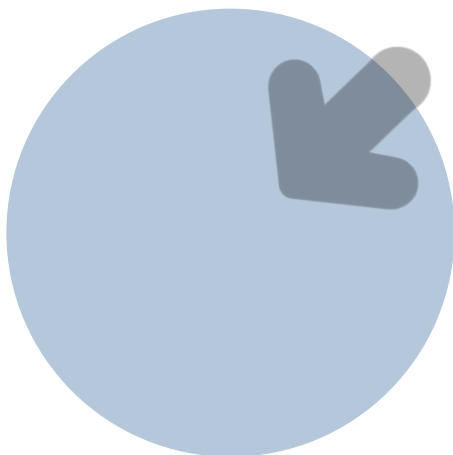

Rządy polski (kraju przyjmującego) i ukraiński (kraju wysyłającego) bardzo ściśle współpracują ze sobą na poziomie administracyjnym i logistycznym w ułatwianiu ruchu uchodźczego.

NIEWIEDZA

W obecnym kryzysie migracyjnym zaskakujący jest rozdźwięk pomiędzy możliwościami technologicznymi a brakiem zbierania danych demograficzno-społecznych na temat wjeżdżających uchodźczyń i uchodźców w celu skutecznego zarządzania kryzysem. ●

CO WPŁYWA NA WYBÓR MIASTA DOCELOWEGO UCIECZKI?

3 główne motywacje uchodźców z Ukrainy przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru miejsca pobytu w Polsce.

1. ZNAJOMOŚĆ MIEJSCOWOŚCI

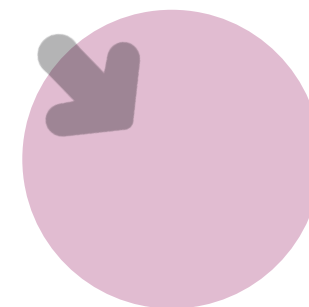
Uchodźcy i uchodźczynie wybierają miasta im znane choćby z samej nazwy lub takie, które w przeszłości mieli możliwość odwiedzić, np. w ramach wyjazdu wakacyjnego czy studiów. W większości są to duże ośrodki miejskie. Im mniej dane miasto jest rozpoznawalne, tym mniejsza szansa, że osoba poszukująca schronienia tam przyjedzie.

2. ZNAJOMOŚĆ LUDZI

Wśród osób uciekających przed wojną działają siatki społeczne. Wybór docelowego miejsca pobytu często podyktowany jest tym, w jakim mieście lub miejscowości mieszka ktoś, z kim uchodźczynią lub uchodźcą łączą bliższe lub dalsze relacje (np. krewni, przyjaciele, znajomi znajomych).

3. SPONTANICZNY WYBÓR

Kluczowym czynnikiem decydującym o wyborze miejsca pobytu często mógł być impuls oraz oferta pomocowa ze strony osób prywatnych. Wiąże się to z brakiem jakiegokolwiek strategii w tej kwestii ze strony państwa (brak systemowej relokacji wewnętrznej uchodźców i uchodźczyń) i równoczesną gigantyczną oddolną mobilizacją zwykłych obywateli i obywaterek. Wpływ na wybór danej miejscowości miała siatka pomocowa zorganizowana oddolnie na granicy polsko-ukraińskiej. ●

TADEUSZ TRUSKOLASKI, PREZYDENT BIAŁEGOSTOKU, PREZES UMP:

Zdajemy dziś egzamin z bycia dobrym sąsiadem, przyjacielem. Obywatele Ukrainy potrzebują naszej pomocy tu i teraz, a my jej udzielamy. Przykładów jest wiele... Miejskie Centrum Pomocy Uchodźcom przy Węglowej, gdzie zapewniamy schronienie, wyżywienie i bieżącą opiekę, Free shop na Stadionie Miejskim, ale także niesamowita mobilizacja wśród mieszkańców, którzy przyjmują uchodźców w swoich domach.

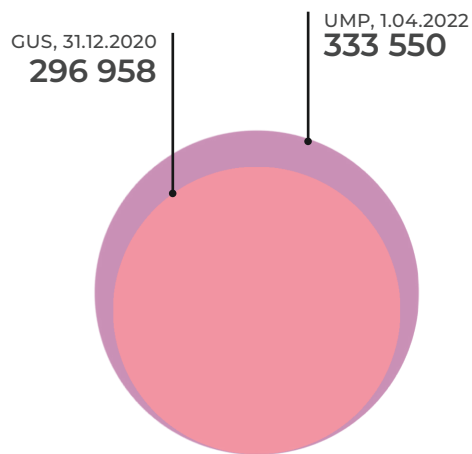
11%

MIESZKAŃCÓW BIAŁEGOSTOKU STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

BIAŁYSTOK

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

36 592
UKRAIŃCÓW

W TYM

6 667
DZIECI

FAKT:

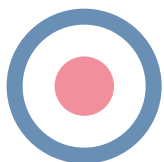
Dwie trzecie wszystkich Ukraińców w Polsce mieszka w 12 największych obszarach metropolitalnych.

CZY WIESZ, ŻE:

W miejskich urzędach Ukraińcy mogą załatwić najważniejsze formalności, na przykład złożyć wniosek o nadanie numeru PESEL.

CZY WIESZ, ŻE:

Numer PESEL uprawnia uchodźców i migrantów z Ukrainy do korzystania ze świadczeń zdrowotnych, socjalnych lub rodzinnych.

62 445

z czego

59%

a

41%*

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W BIAŁOSTOCKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

29 926

21 022

ZMIANA O 35%

ZMIANA O 41%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

40 529

14 929

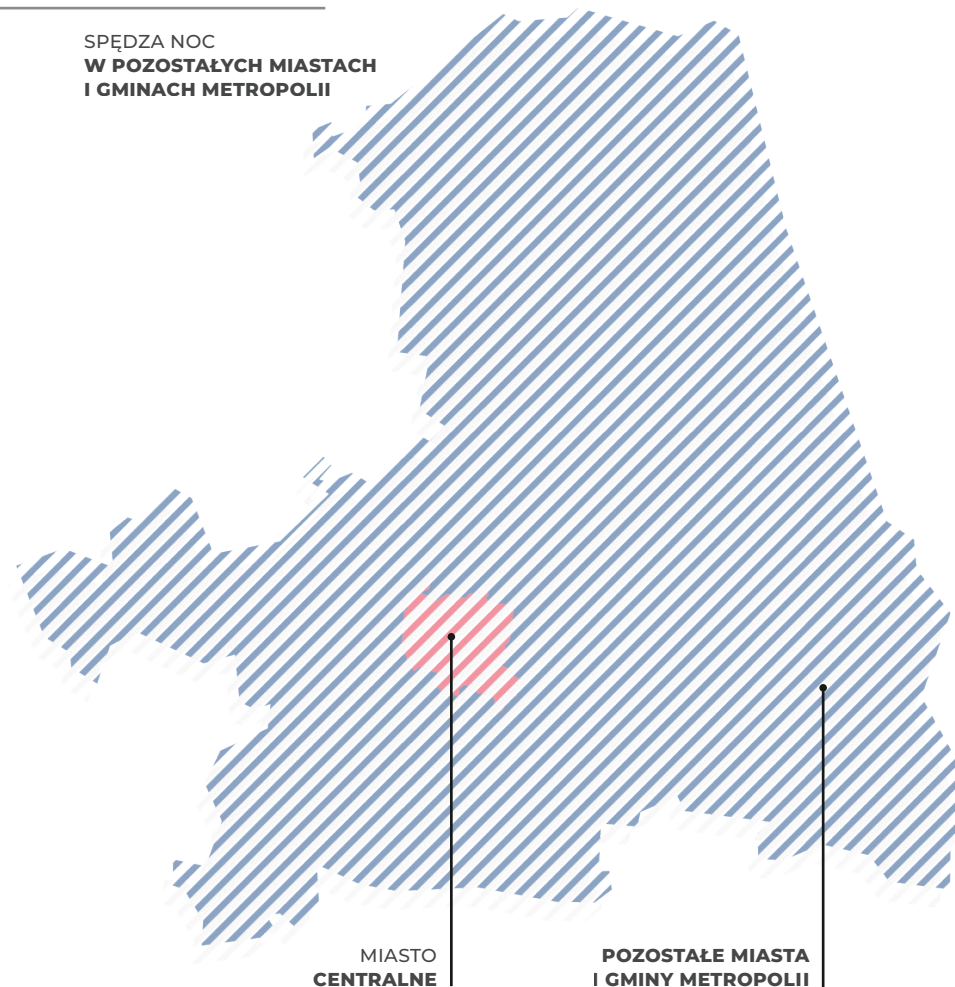
BIAŁOSTOCKI OBSZAR METROPOLITALNY

Białystok, stolica wielokulturowego Podlasia, wraz z przylegającymi do niego dwudziestoma pięcioma gminami tworzy Białostocki Obszar Metropolitalny. W wyniku wojny liczba Ukraińców mieszkających na jego terenie wzrosła do 62 445*. Spośród nich 36 592 (59%) mieszka w samym Białymstoku. Oznacza to, że 11% spośród 333 500 osób mieszkających w stolicy Podlasia stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym jest o 35% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 41% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD BIAŁOSTOCKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO BIAŁYSTOK I GMINY: CHOROSZCZ, CZARNA BIAŁOSTOCKA, DĄBROWA BIAŁOSTOCKA, DOBRZYNIOWO DUŻE, GRÓDEK, JANÓW, JUCHNOWIEC KOŚCIELNY, KORYCIN, KRYNKI, KUŹNICA, ŁAPY, MICHAŁOWO, NOWY DWÓR, POŚWIĘTNE, SIDRA, SOKÓŁKA, SUCHOWOLA, SUPRAŚL, SURAŻ, SZUDZIAŁOWO, TUROŚŃ KOŚCIELNA, TYKOCIN, WASILKÓW, ZABŁUDÓW, ZAWADY (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

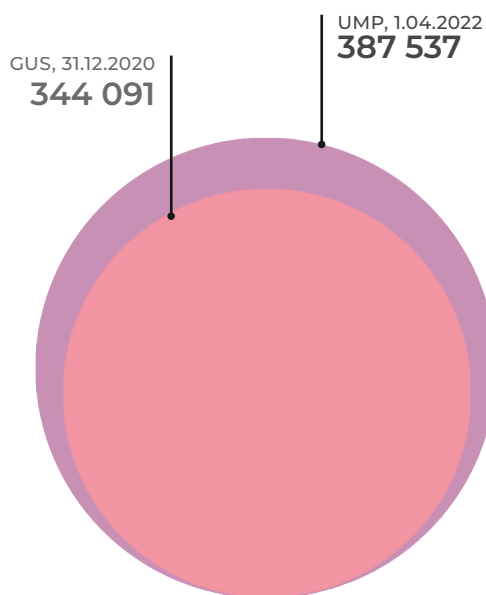

RAFAŁ BRUSKI, PREZYDENT BYDGOSZCZY:

Serca Bydgoszczanek i Bydgoszczan są ogromne. Teraz, gdy sytuacja za naszą wschodnią granicą jest tragiczna, mobilizacja jest dużo większa. Społecznicy, wolontariusze i mieszkańcy przygotowują dary, które jadą do potrzebujących. Jako miasto podejmujemy takie działania, by uchodźcy, którzy są w naszym mieście, czuli się bezpiecznie.

BYDGOSZCZ

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

43 446
UKRAIŃCÓW

W TYM

8 380
DZIECI

11%

MIESZKAŃCÓW BYDGOSZCZY STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

CZY WIESZ, ŻE:

Wiele osób z Ukrainy nie planuje w polskich miastach zostawać na dłużej ani organizować sobie w nich życia. Chcą przeczekać kilka miesięcy, aż sytuacja się ustabilizuje, i wrócić do domu.

PYTANIE:

Czy po zakończeniu wojny kobiety i dzieci wrócą do Ukrainy, do swoich partnerów, czy mężczyźni przyjadą do swoich żon i dzieci do Polski?

80 447 z czego **54%** a **46%***

**TYŁU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W BYDGOSKO-TORUŃSKIM
OBSZARZE METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

35 066

↓ ZMIANA O 33%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

46 524

MIASTO
CENTRALNE

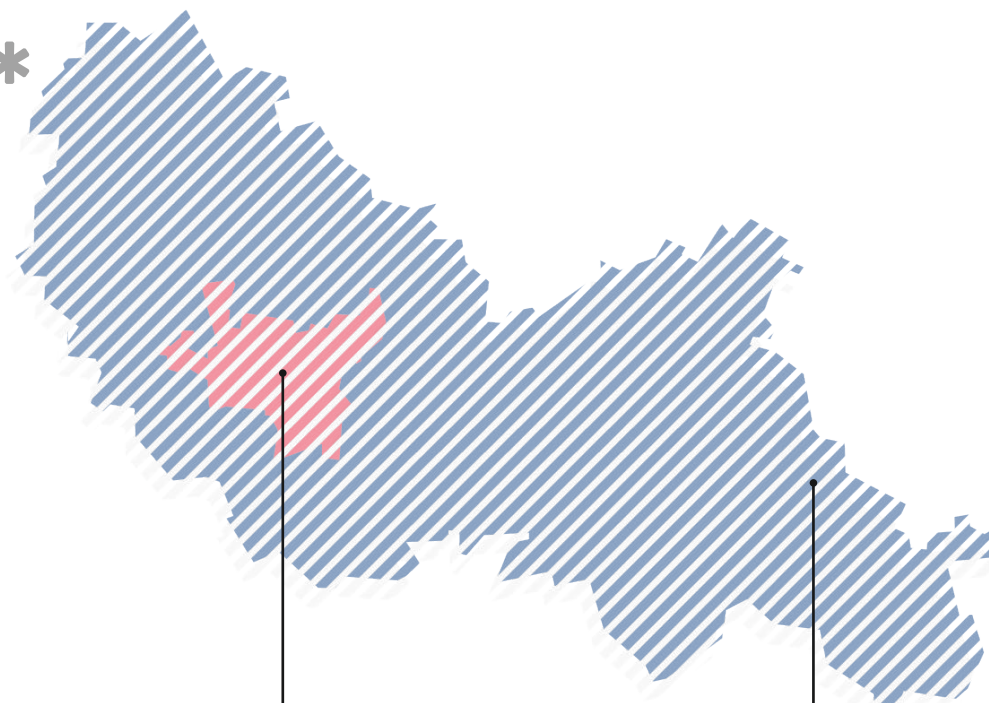
POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII

29 918

↑ ZMIANA O 23%

24 406

**

MIASTO
CENTRALNE

POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII

BYDGOSKO-TORUŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Bydgoszcz, otoczona ze wszystkich stron lasami, wraz z Toruniem i osiemnastoma gminami tworzy Bydgosko-Toruński Obszar Metropolitalny. Ze względu na wojnę w Ukrainie, mieszka tam 80 447 uchodźców i uchodźców z Ukrainy*. Nieco ponad połowa z nich (54%) zdecydowała się zamieszkać w Bydgoszczy. Obecnie 11% spośród 387 537 mieszkańców i mieszanek miasta stanowią Ukraińcy*.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym jest o 33% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 23% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

W SKŁAD BYDGOSKO-TORUŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO BYDGOSZCZ I GMINY: BIAŁE BŁOTA, CHEŁMŹA – G. MIEJSKA, CHEŁMŹA – G. WIEJSKA, CZERNIKOWO, DĄBROWA CHEŁMINSKA, DOBROCZ, KORONOWO, LUBICZ, ŁUBIANKA, ŁYSOMICE, NOWA WIEŚ WIELKA, OBOROWO, OSIELSKO, SICIENKO, SOLEC KUJAWSKI, TORUŃ, WIELKA NIESZAWKA, ZŁAWIEŚ WIELKA (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

ALEKSANDRA DULKIEWICZ, PREZYDENTKA GDAŃSKA:

Kiedy jesienią 2021 r. powołaliśmy grupę roboczą Ukraina nikt nie spodziewał się, że dzisiaj tak będzie wyglądała jej praca. Wówczas Mariupol, miasto partnerskie Gdańska, pokazywał swoje sukcesy m.in. w przyciąganiu zagranicznych inwestorów. Dzisiaj, parę miesięcy później jesteśmy w zupełnie innej, ponurej rzeczywistości. Ale tylko działając razem, solidarnie rozwiązując problemy, możemy temu wyzwaniu stawić czoła.

GDAŃSK

25%

MIESZKAŃCÓW GDAŃSKA STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

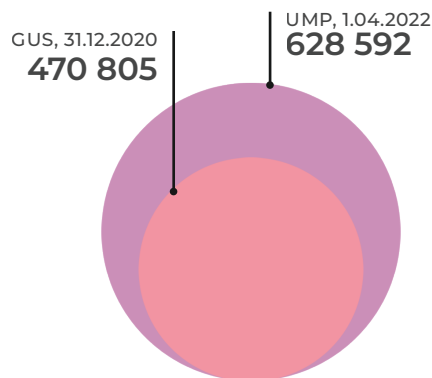
UWAGA:

Wiele z uchodźczych dzieci może doświadczać stresu związanego z wojną. Należy zapewnić im szybką pomoc psychologów.

CZY WIESZ, ŻE:

Brak systemu pogłębionej rejestracji uchodźców na granicy lub w punktach recepcyjnych nie pozwala skutecznie identyfikować ich potrzeb. Te informacje są kluczowe, by tworzyć dobrze funkcjonujące systemy wsparcia.

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

CZY WIESZ, ŻE:

Wielu uchodźców ciągle pracuje w Ukrainie – robią to w sposób zdalny. Podobnie wiele ukraińskich dzieci uczy się w klasach online.

157 787 UKRAIŃCÓW

— W TYM —

38 122 DZIECI

223 952 z czego **70%** a **30%***

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W GDAŃSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

**LUDNOŚĆ
NOCNA**

119 665

52 422

ZMIANA O 16%

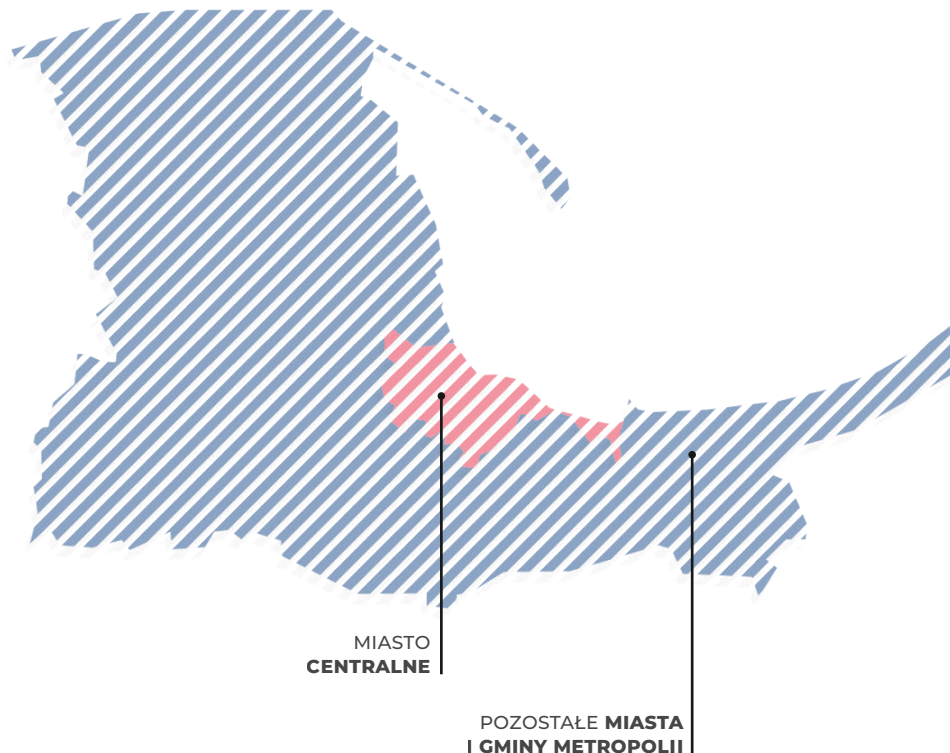
ZMIANA O 46%

**LUDNOŚĆ
DZIENNA**

138 665

35 926

GDAŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Gdańsk to największe polskie miasto leżące nad morzem. Wraz z czterdziestoma gminami tworzy on Gdański Obszar Metropolitalny. Rosyjska agresja na Ukrainę sprawiła, że mieszka tam 223 952 Ukraińców*. Większość z nich (70%) mieszka w Gdańsku. Obecnie aż 25% spośród 628 592 mieszkańców miasta stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 16% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 46% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD GDAŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO GDAŃSK I GMINY: CEDRY WIELKIE, CHMIELNO, CHMIELOWO, CHOCZEWO, GDYNIA, GNIEWINO, HEL, JASTARNIA, KARTUZY, KOLBUDY, KOSAKOWO, KROKOWA, KRYNICA MORSKA, LINIA, LUZINO, ŁĘCZYCE, NOWY DWÓR GDAŃSKI, OSTASZEWO, PRUSZCZ GDAŃSKI – G.MIEJSKA, PRUSZCZ GDAŃSKI – G.WIEJSKA, PRZODKOWO, PRZYWIDZ, PSZCZÓŁKI, PUCK, REDA, RUMIA, SIERAKOWICE, SOMONINO, SOPOT, STEGNA, STĘŻYCA, SULĘCZYNO, SUCHY DĄB, SZEMUD, SZTUTOWO, TRĄBKI WIELKIE, WEJHEROWO – G.MIEJSKA, WEJHEROWO – G. WIEJSKA, WŁADYSŁAWOWO, ŻUKOWO (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

MARCIN KRUPA, PREZYDENT KATOWIC:

W pierwszych dniach wojny liczba uchodźców z Ukrainy przyjeżdżających do Katowic szybko rosła. Tylko w punkcie w Międzynarodowym Dworcu Autobusowym obsługiwanych było ok. 300 osób dziennie, głównie matki z dziećmi. Odnalezienie się w obcym kraju, mieście, często bez bagażu i wsparcia bliskich, jest trudne. Dlatego, aby szybko i skutecznie dotrzeć z pomocą, przygotowaliśmy informator w języku ukraińskim.

KATOWICE

25%

MIESZKAŃCÓW KATOWIC STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

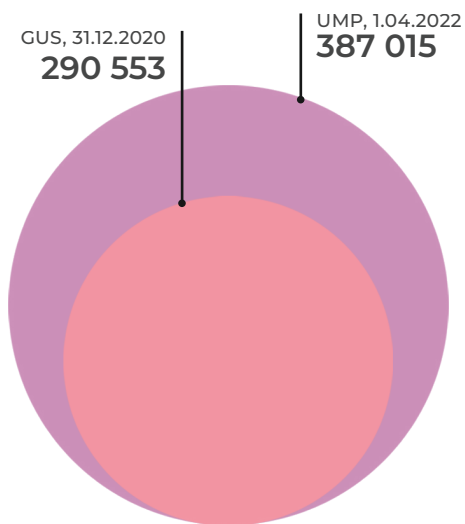
FAKT:

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia jest jedyną spośród metropolii UMP, gdzie większość Ukraińców mieszka poza miastem centralnym.

FAKT:

Eksperti jednoznacznie wskazują na kluczową rolę metropolii i miast jako obszarów integracji migrantów zagranicznych.

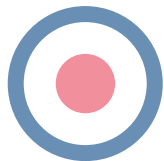
WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

96 462 UKRAIŃCÓW

W TYM

18 998 DZIECI

302 963 z czego **32%** a **68%***

TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIM
OBSZARZE METROPOLITALNYM

SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM

SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII

MIASTO
CENTRALNE

POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII

LUDNOŚĆ
NOCNA

77 464

166 343

↓ **ZMIANA O 27%**

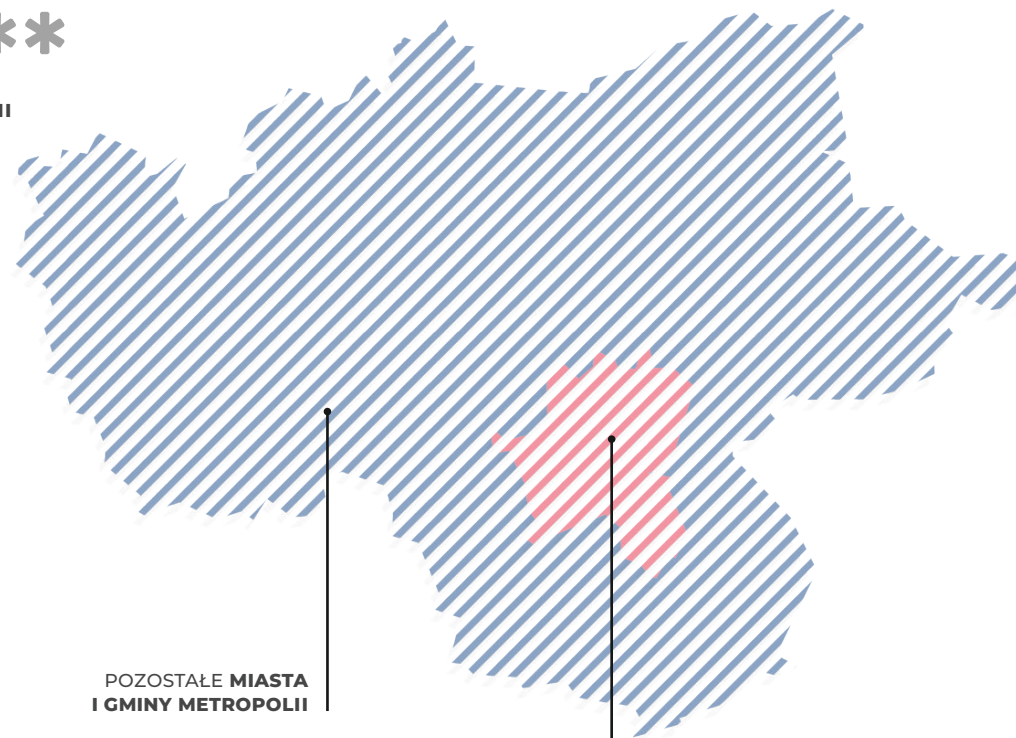
↑ **ZMIANA O 122%**

LUDNOŚĆ
DZIENNA

98 662

75 066

POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII

MIASTO
CENTRALNE

GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKA METROPOLIA

Katowice to serce Śląska. Razem z czterdziestoma gminami tworzą one Górnśląsko-Zagłębiowską Metropolię. W związku z wojną w Ukrainie mieszka tam 302 963 Ukraińców*. To jedyny spośród obszarów metropolitalnych UMP, gdzie więcej Ukraińców (68%) przebywa w pozostałych miastach i gminach metropolii niż w mieście centralnym (32%). Pomimo to ukraińscy uchodźcy i migranci stanowią obecnie aż 25% spośród liczących 387 015 mieszkańców Katowic.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 27% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 122% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII WCHODZĄ

MIASTO KATOWICE I GMINY: BĘDZIN, BIERUŃ, BOBROWNIKI, BOJSZOWY, BYTOM, CHEŁM ŚLĄSKI, CHORZÓW, CZELADŹ, DĄBROWA GÓRNICZA, GLIWICE, GIERAŁTOWICE, IMIELIN, KOBIÓR, KNURÓW, LĘDZINY, ŁAZISKA GÓRNE, MIERZĘCICE, MIKOŁÓW, MYSŁOWICE, OŻAROWICE, PIEKARY ŚLĄSKIE, PSARY, PILCHOWICE, PYSKOWICE, RUDA ŚLĄSKA, RADZIONKÓW, RUDZINIEC, RADZIONKÓW, SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE, SIEWIERZ, SŁAWKÓW, SOSNOWIEC, SOŚNICOWICE, ŚWIERKLANIEC, ŚWIĘTOCHŁOWICE, TARNOWSKIE GÓRY, TYCHY, WOJKOWICE, WYRY, ZABRZE, ZBROSŁAWICE

JACEK MAJCHROWSKI, PREZYDENT KRAKOWA:

Na początku kryzysu w Ukrainie koncentrowaliśmy się na tym, aby zapewnić uchodźcom podstawową pomoc jak mieszkanie czy wyżywienie.

Ale już coraz częściej musimy myśleć o tym, w jaki sposób pomóc uchodźcom w usamodzielnieniu się. Dlatego współpracujemy ze środowiskiem naukowym i biznesowym w tworzeniu bazy z ofertami pracy, płatnych staży oraz organizowaniu kursów służących przekwalifikowaniu zawodowemu.

19%

MIESZKAŃCÓW KRAKOWA
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

FAKT:

Kilka polskich miast wprowadziło bezpłatną komunikację miejską dla ukraińskich uchodźców.

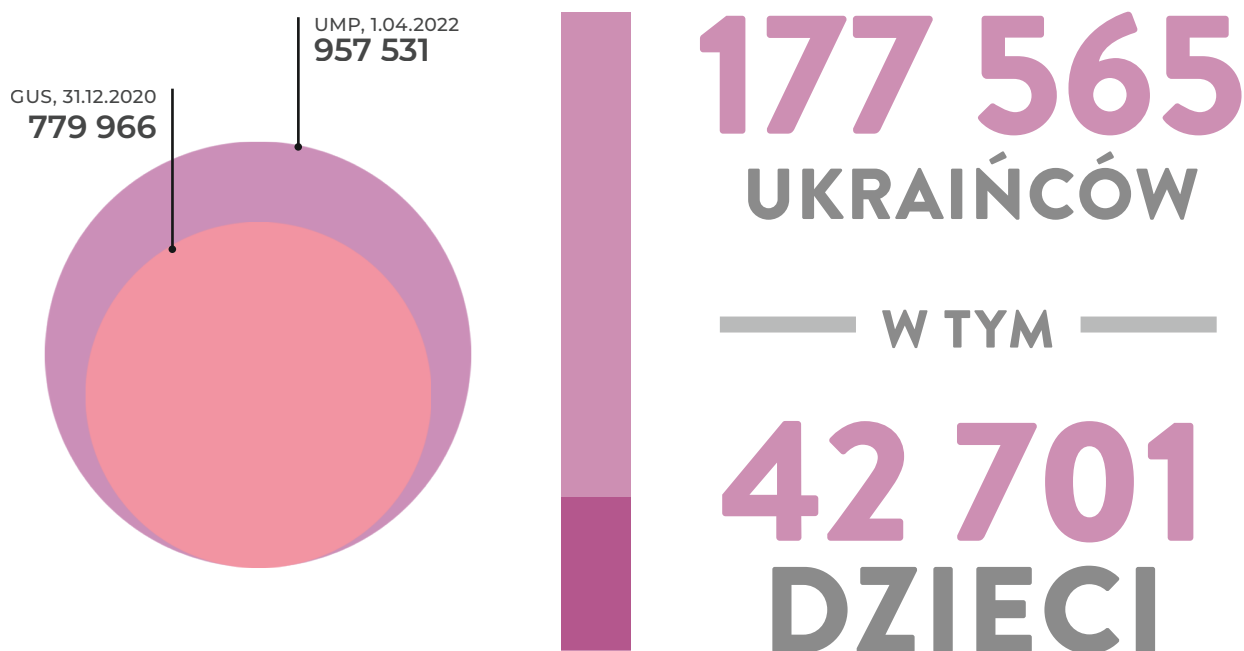
CZY WIESZ, ŻE:

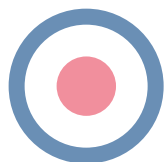
Dla wielu uchodźców wycieczki to szansa na spędzenie czasu w ciszy i samotności. Ukraińcy często mieszkają w gościnie lub we wspólnych mieszkaniach. Możliwość wytchnienia jest dla nich bardzo ważna.

KRAKÓW

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

229 938 z czego **77%** a **23%***

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W KRAKOWSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

**LUDNOŚĆ
NOCNA**

134 864

46 912

ZMIANA O 21%

ZMIANA O 211%

**LUDNOŚĆ
DZIENNA**

163 464

15 065

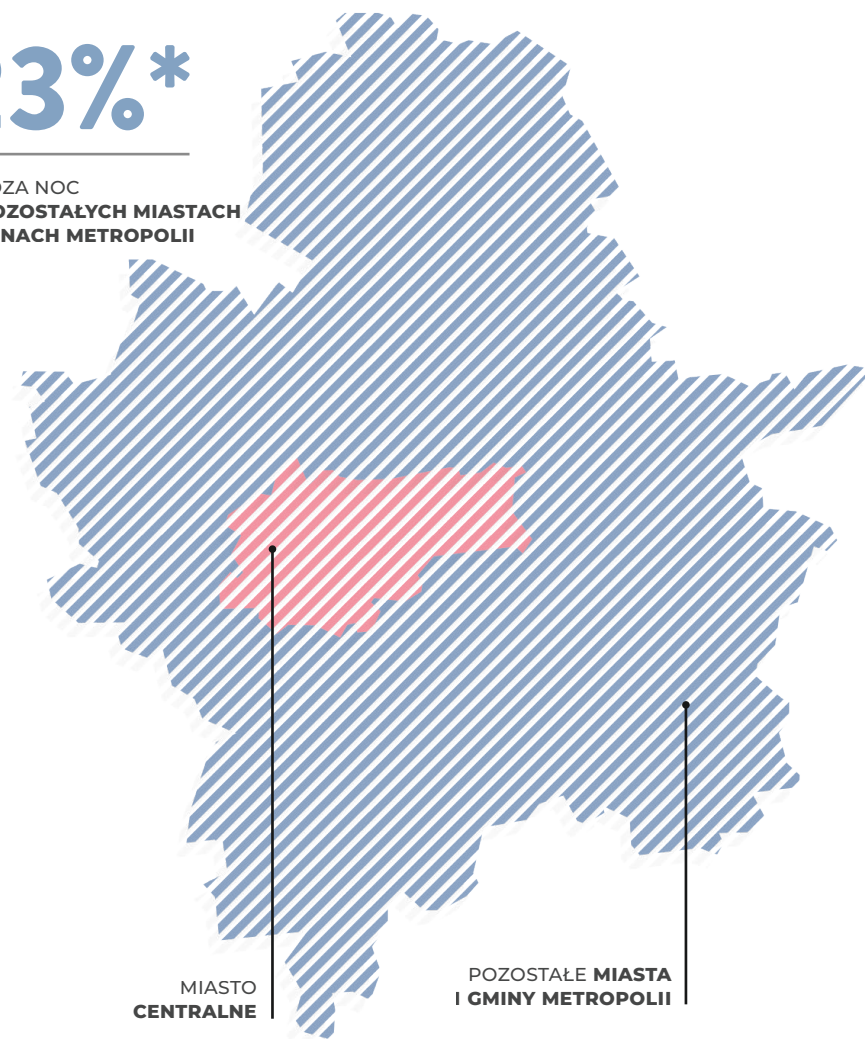
KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Kraków, historyczna stolica Polski, razem z pięćdziesięcioma trzema gminami tworzy Krakowski Obszar Metropolitalny. Rosyjska agresja na Ukrainę sprawiła, że mieszka tam 229 938 Ukraińców*. Większość z nich (77%) mieszka w samym Krakowie. Osoby te stanowią obecnie aż 19% spośród liczącego 957 531 mieszkańców miasta.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 21% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie aż o 211% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

W SKŁAD KRAKOWSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO KRAKÓW I GMINY: BISKUPICE, BOCHNIA – G.MIEJSKA, BOCHNIA – G.WIEJSKA, CHARSZNICA, CZERNICHÓW, DOBCZYCE, DRWINIA, GDÓW, GOŁCZA, IGOŁOMIA – WAW-RZEŃCZYCE, IWANOWICE, JERZMANOWICE – PRZEGINIA, KŁAJ, KOCMYRZÓW-LUBORZYCA, KONIUSZA, KOSZYCE – G. MIEJSKA, KOSZYCE – G. WIEJSKA, KOZŁÓW, KSIĄŻ WIELKI, KRZESZOWICE, LIPNICA MUROWANA, LISZKI, LUBIEŃ, ŁAPANÓW, MICHAŁOWICE, MOGILANY, MYŚLENICE, NIEPOŁOMICE, NOWE BRZESKO, NOWY WIŚNIECZ, PAŁECZNICA, PCIM, PROSZOWICE, RACIECHOWICE, RAĆLAWICE, RADZIEMICE, RZEZAWA, SIEPRAW, SKAŁA, SKAWINA, SŁABOSZÓW, SŁOMNIKI, SUŁKOWICE, SUŁOSZOWA, ŚWIĄTNIKI GÓRNE, TOKARNIA, TRZCIANA, WIELKA WIEŚ, WIELICZKA, WIŚNIOWA, ZABIERZÓW, ZIELONKI, ŻEGOCINA (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

KRZYSZTOF ŻUK, PREZYDENT LUBLINA:

Angażując wszystkie siły w pomoc uchodźcom trafiającym do Lublina myślimy jednocześnie o kolejnych miesiącach i latach, które będą naznaczone tragedią wojny. Dlatego wdrażamy programy zatrudnienia interwencyjnego uchodźców. Przykładem takiego działania jest praca dla pedagogów z Ukrainy w lubelskich szkołach, których zadaniem jest wsparcie ukraińskich i polskich uczniów, nauczycieli i rodziców w integracji.

LUBLIN

17%

MIESZKAŃCÓW LUBLINA
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

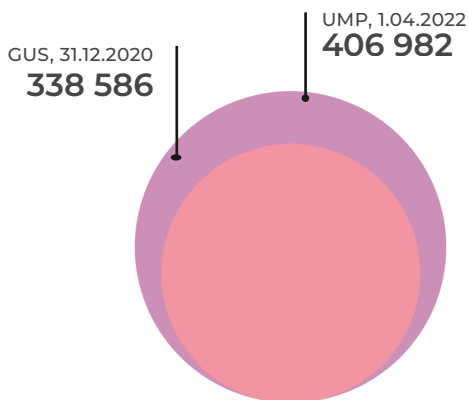
UWAGA:

Spontaniczna reakcja samorządów oraz obywateli pozwoliła odpowiedzieć na najpilniejsze potrzeby uchodźców. Teraz czas na systemową aktywność rządu.

FAKT:

Włączenie ukraińskich dzieci do szkół jest szansą na zbudowanie nowego, otwartego systemu szkolnictwa – wymaga to wprowadzenia edukacji międzykulturowej w polskiej szkole.

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

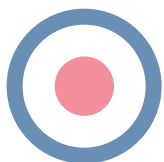
PAMIĘTAJ:

Ukraińskie dzieci powinny móc podejść do egzaminów, które pozwolą zaliczać im kolejne etapy edukacji bez straty roku.

68 396 UKRAIŃCÓW

W TYM

16 866 DZIECI

87 048

z czego **79%** a **21%***

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W LUBELSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

SPĘDZA NOC
**W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

SPĘDZA NOC
**W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

51 530

16 261

ZMIANA O 11%

ZMIANA O 52%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

57 439

10 670

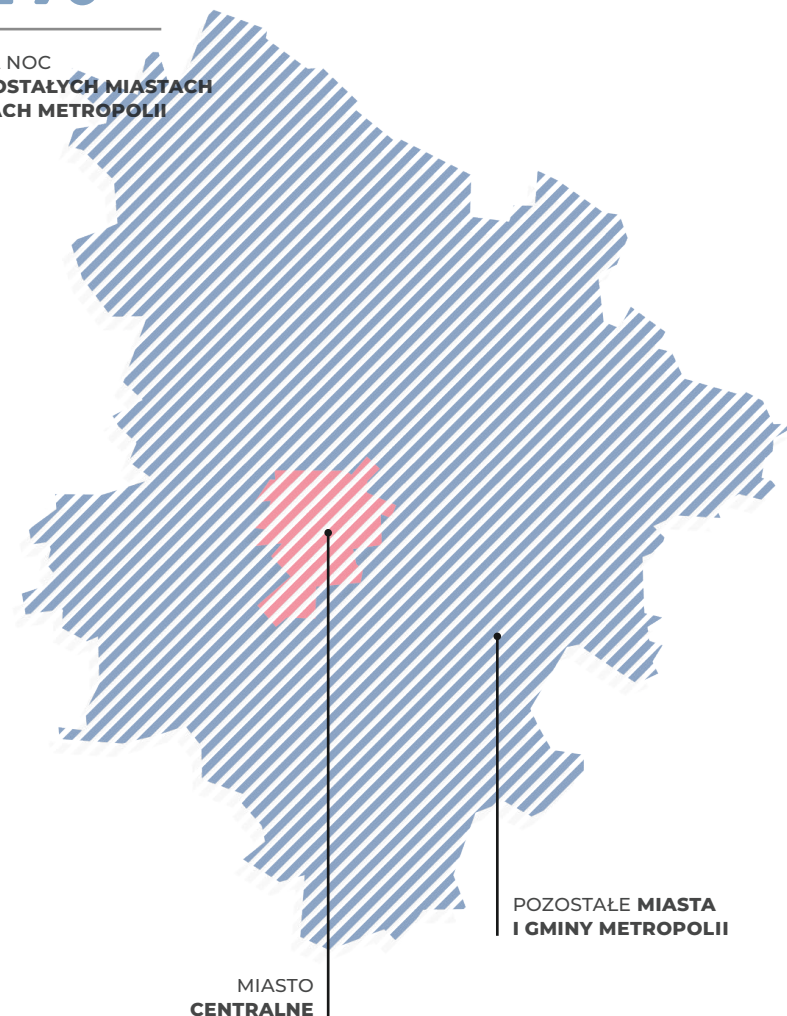
LUBELSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Lublin, miasto leżące przy głównej drodze pomiędzy granicą ukraińską a Warszawą, wraz z czterdziestoma przylegającymi do niego gminami tworzy Lubelski Obszar Metropolitalny. Ze względu na wojnę w Ukrainie, mieszka tam 87 048 Ukraińców*. Większość spośród nich, aż 79% mieszka w samym Lublinie. Ukraińcy stanowią obecnie 17% spośród liczącego 406 982 mieszkańców Lublina.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 11% więcej uchodźców i migrantów ukraińskich w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 52% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD LUBELSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO LUBLIN I GMINY: ABRAMÓW, BELŻYCE, BORZECZÓW, BYCHAWA, CYCÓW, FIRLEJ, GARBÓW, GŁUSK, JABŁONNA, JASTKÓW, JEZIORZANY, KAMIONKA, KOCK, KONOPNICA, KRZCZONÓW, LUBARTÓW – G.MIEJSKA, LUBERTÓW – G.WIEJSKA, LUDWIN, ŁĘCZYCA, MICHÓW, MILEJÓW, MEŁGIEW, NIEDRZWICA DUŻA, NIEDŹWIADA, NIEMCE, OSTRÓW LUBELSKI, OSTRÓWEK, PIASKI, PUCHACZÓW, RYBCZEWICE, SERNIKI, SPICZYN, STRZYŻEWICE, ŚWIDNIK, TRAWNIKI, UŚCIMÓW, WOJCIECHÓW, WÓLKA, WYSOKIE, ZAKRZEW (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

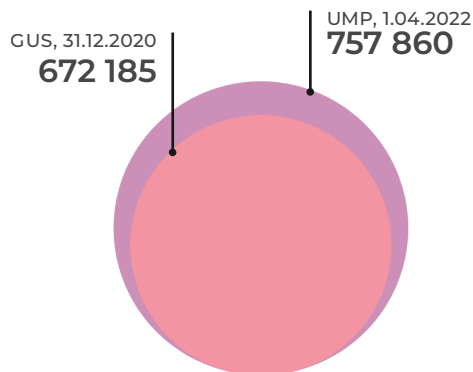
HANNA ZDANOWSKA, PREZYDENTKA ŁODZI:

Jako społeczeństwo zdaliśmy egzamin z pomocy uchodźcom z Ukrainy na szóstkę, a nawet siódmkę. Łodzianie, Polacy są niesamowici. W Łodzi przyjęliśmy na przykład pod opiekę całe domy dziecka z Ukrainy – malutkie dzieci wraz z opiekunami. To, co się dzieje, to ogromny sprint, który jako społeczeństwo wykonaliśmy i uzyskaliśmy najlepsze oceny. Jednak teraz musimy przygotować się na maraton pomocy.

ŁÓDŹ

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

FAKT:

W obszarach metropolitalnych UMP widać przepływy uchodźców i migrantów do miast centralnych w ciągu dnia – do pracy, urzędu, sklepu lub w celu nauki.

85 675 UKRAIŃCÓW

W TYM

18 471 DZIECI

11%

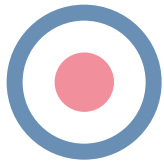
MIESZKAŃCÓW ŁODZI
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

CZY WIESZ, ŻE:

Szybka i liberalna nostryfikacja dyplomów poświadczających zdobyte przez Ukraińców wykształcenie pomoże im szybciej wejść na rynek pracy.

UWAGA:

Kwestia mieszkalnictwa jest palącym problemem. Wielu uchodźców mieszka w gościnie u polskich rodzin – taki stan rzeczy jest niemożliwy do utrzymania i może prowadzić do napięć społecznych.

114 162

z czego **75%** a **25%***

**TYŁU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W ŁÓDZKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

67 204

25 102

ZMIANA O 25%

ZMIANA O 72%

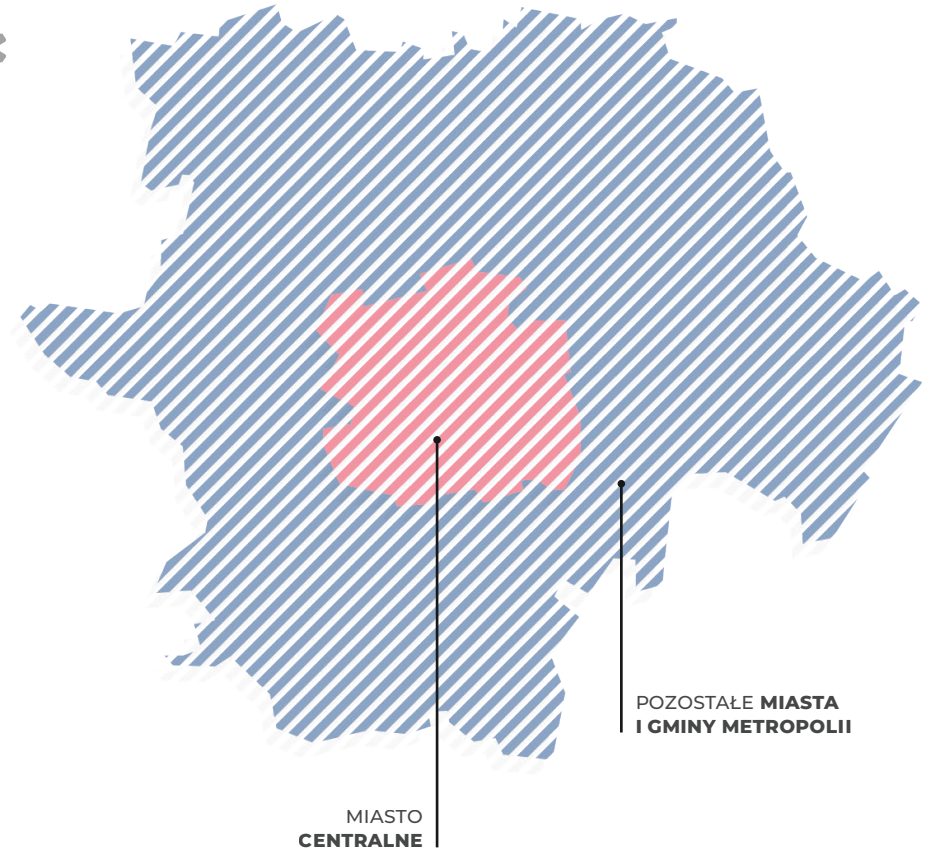
LUDNOŚĆ
DZIENNA

84 305

14 597

**

ŁÓDZKI OBSZAR METROPOLITALNY

Łódź, miasto słynące ze swojej historii przemysłowej i włókienniczej, wraz z dwudziestoma trzema przylegającymi do niego gminami tworzy Łódzki Obszar Metropolitalny. Od momentu rosyjskiej agresji na Ukrainę mieszka tam 114 162 Ukraińców*. Większość spośród nich, aż 75%, mieszka w samej Łodzi. Obecnie 11% spośród 757 860 mieszkańców Łodzi stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 25% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 72% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD ŁÓDZKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO ŁÓDŹ I GMINY: ANDRESPOL, ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI, BRÓJCE, BRZEZINY, DŁUTÓW, DOBRÓŃ, DMOŚCIN, GŁÓWNO – G.MIEJSKA, GŁÓWNO – G.WIEJSKA, JEŻÓW, KOLUSZKI, KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI, KSAWERÓW, LUTOMIERSK, NOWOSOLNA, OZORKÓW, PABIANICE, PARZĘCZEW, ROGÓW, RZGÓW, STRYKÓW, TUSZYN, ZGIERZ (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

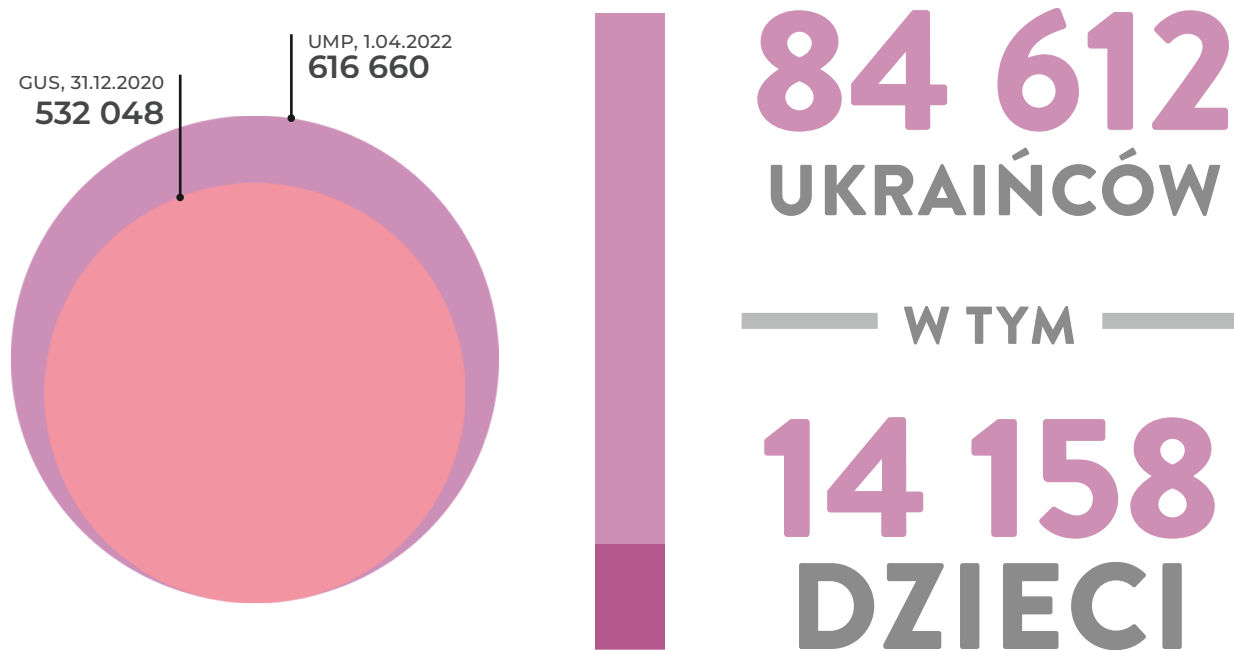
JACEK JAŚKOWIAK, PREZYDENT POZNAŃA:

Wierzę głęboko w to, że Ukraina wygra tę wojnę, że zwycięży demokracja i wolność, a europejska i światowa solidarność doprowadzi do tego, że Ukraińcom uda się pokonać najeźdźcę. W Poznaniu powołaliśmy 13 zespołów roboczych, każdy z nich pracuje nad konkretnym rodzajem wsparcia dla obywateli i obywaterek Ukrainy. Nasze dzisiejsze postawy i zachowanie, będą miały znaczenie w kolejnych dziesięcioleciach.

POZNAŃ

POZnań*

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

14%

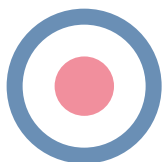
MIESZKAŃCÓW POZNAŃA
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

CZY WIESZ, ŻE:

Znajomość języka przyspiesza proces integracji, zmniejsza stres związany z życiem w obcym otoczeniu i wzmacnia więź z nowym miejscem życia.

CZY WIESZ, ŻE:

Umiejętność odbicia rozmowy w języku polskim znacząco zwiększa szanse na znalezienie zatrudnienia. To jeden z najsukcesywniejszych sposobów na usamodzielnianie się uchodźców.

101 481

z czego **83%** a

17%*

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W POZNAŃSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

70 454

14 914

ZMIANA O 26%

ZMIANA O 151%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

88 663

5 952

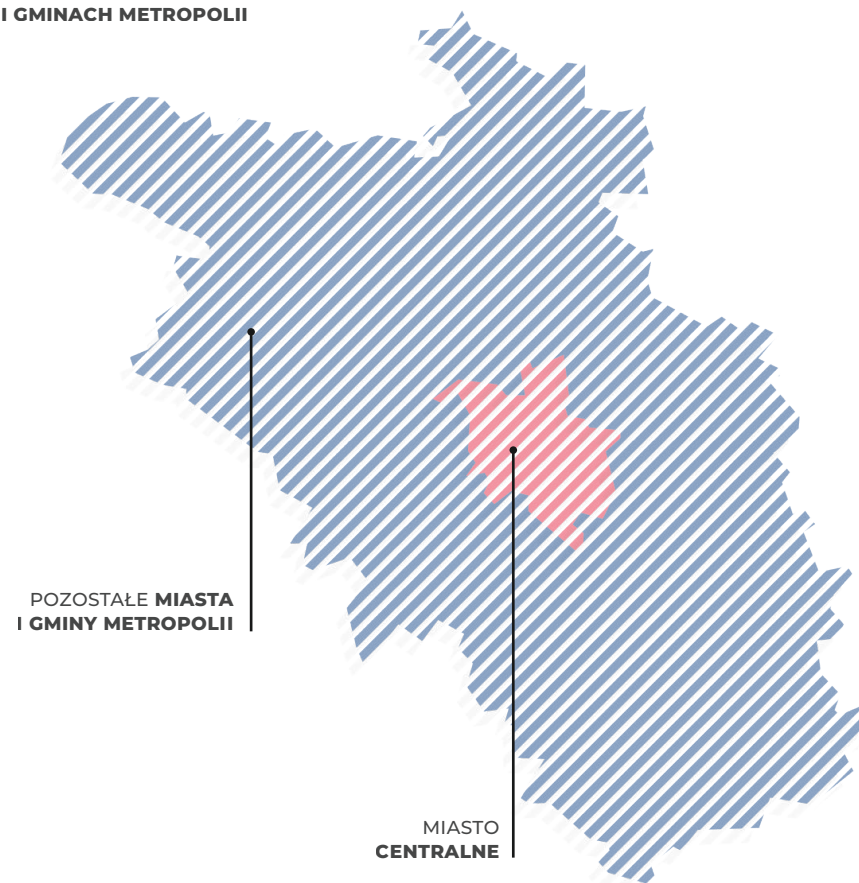
POZNAŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Poznań, stolica Wielkopolski, leży na głównej drodze między dwiema innymi wielkimi stolicami – Warszawą i Berlinem. Razem z trzydziestoma sześcioma gminami tworzy on Poznański Obszar Metropolitalny. Wojna w Ukrainie sprawiła, że mieszka tam 101 481 Ukraińców*. Zdecydowana większość z nich (83%) mieszka w samym Poznaniu. Osoby te stanowią obecnie 14% spośród liczącego 616 660 mieszkańców miasta.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 26% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie aż o 151% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD POZNAŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO POZNAŃ I GMINY: BRODNICA, BUK, CZERWONAK, DOLSK, DOMINOWO, DOPIEWO, DUSZNIKI, KAŻMIERZ, KLESZCZEWO, KOMORNIKI, KOSTRZYN, KÓRNIK, KRZYKOSY, KSIĄŻ WIELKOPOLSKI, LUBOŃ, MOSINA, MUROWANA GOŚLINA, NOWE MIASTO NAD WARTĄ, OBORNIKI, OBRZYCKO, OSTRORÓG, POBIEDZISKA, PNIEWY, PUSZCZYKOWO, ROGOŻNO, ROKIETNICA, RYCZYWÓŁ, STĘSZEW, SUCHY LAS, SWARZĘDZ, SZAMOTUŁY, ŚREM, ŚRODA WIELKOPOLSKA, TARNOWO PODGÓRNE, WRONKI, ZANIEMYŚL (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

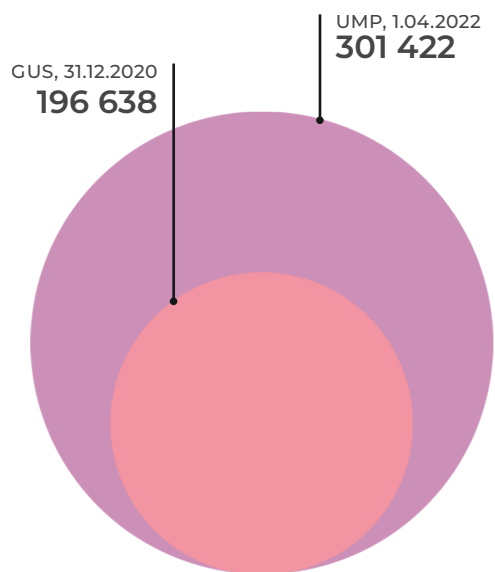
KONRAD FIJOŁEK, PREZYDENT RZESZOWA:

Od 24 lutego, czyli od dnia, w którym rozpoczęła się rosyjska agresja na Ukrainę, kilkaset tysięcy uchodźców przejechało przez Rzeszów, wielu postanowiło zostać w naszym mieście. Tu znaleźli pomoc, miejsce zamieszkania. I tym osobom chcemy pomóc. Pierwszym krokiem jest umożliwienie sprawnego załatwiania formalności. Dlatego też zdecydowaliśmy się na uruchomienie specjalnego punktu urzędu miasta.

RZESZÓW

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

104 784
UKRAIŃCÓW

W TYM

30 802
DZIECI

35%

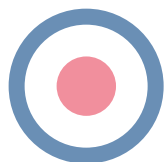
MIESZKAŃCÓW RZESZOWA
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

UWAGA:

Należy dbać, aby w nowym otoczeniu ukraińskie dzieci nie zaczęły zatracać swojej tożsamości kulturowej i narodowej. Własna tożsamość jest podstawą budowania zdrowych relacji społecznych.

PAMIĘTAJ:

Integracja to nie asymilacja.

152 203

z czego

69%

a

31%*

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W RZESZOWSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

73 982

32 458

ZMIANA O 34%

ZMIANA O 17%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

99 104

27 830

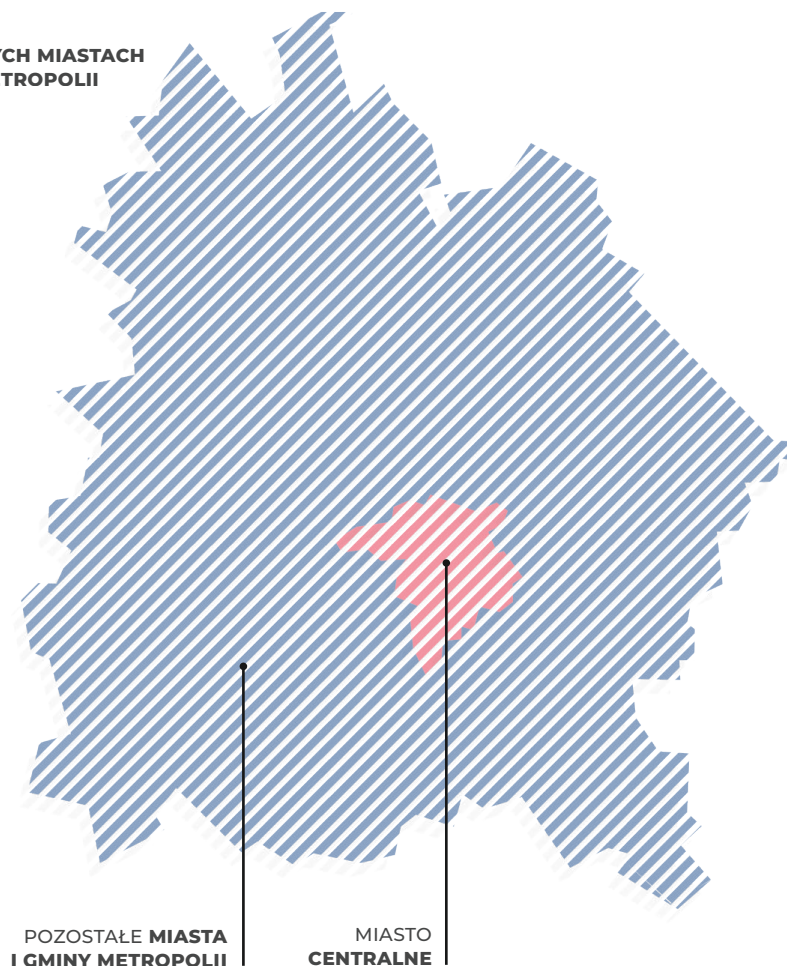
RZESZOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Rzeszów, największe polskie miasto leżące niedaleko granicy ukraińskiej, z trzydziestoma pięcioma przylegającymi do niego gminami tworzy Rzeszowski Obszar Metropolitalny. Ze względu na wojnę w Ukrainie, mieszka tam 152 203 Ukraińców*. 69% z nich mieszka w samym Rzeszowie. Obecnie 35% spośród 301 422 mieszkańców miasta stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 34% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 17% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD RZESZOWSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO RZESZÓW I GMINY: BIAŁOBRZEGI, BŁAŻOWA, BOGUCHWAŁA, CHMIELNIK, CMOLAS, CZARNA, CZUDEK, DZIKOWIEC, DYNÓW, FRYSZTAK, GŁOGÓW MAŁOPOLSKI, HYŻNE, KAMIEŃ, KOLBUSZOWA, KRASNE, IWIERZYCE, LUBENIA, ŁAŃCUT, MAJDAN KRÓLEWSKI, MARKOWA, NIEBYLEC, NIWISKA, OSTRÓW, RANIŻÓW, RAKSZAWA, ROPCZYCE, SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI, SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI, STRZYŻÓW, ŚWILCZA, TRZEBOWNISKO, TYCZYN, WIELOPOLE SKRZYŃSKIE, WIŚNIOWA, ŻOŁYNIA (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

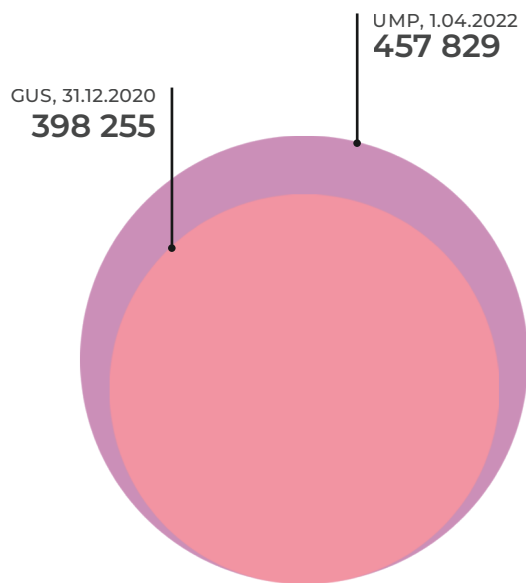
PIOTR KRZYTEK, PREZYDENT SZCZECINA:

Wszyscy z niepokojem patrzymy na to, co dzieje się za wschodnią granicą i w pełni solidaryzujemy się z Ukrainą i jej mieszkańcami. Jako samorzady musimy patrzeć szerzej i planować rozwiązania systemowe, które będą mogły funkcjonować przez wiele miesięcy, a może nawet lat. Muszą one kompleksowo obejmować jak największą liczbę potrzebujących. W tym celu stworzyliśmy Program Wsparcia Szczecin Ukrainie.

SZCZECIN

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

59 574
UKRAIŃCÓW

W TYM

10 364
DZIECI

13%

MIESZKAŃCÓW SZCZECINA
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

UWAGA:

Jeśli w mieście pojawia się 10 000 nowych dzieci, to wraz z nimi powinno pojawić się 10 nowych szkół i 500 nowych nauczycieli. Bez wsparcia finansowego rządu samorzady nie są w stanie reagować na taką skalę wyzwań.

CZY WIESZ, ŻE:

Przed wojną większość społeczności ukraińskiej w Polsce stanowili młodzi mężczyźni. Dziś to kobiety i dzieci przeważają wśród osób przyjeżdżających z Ukrainy.

84 489

z czego **71%** a **29%***

**TYŁU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W SZCZECIŃSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

49 210

22 550

↓ ZMIANA O 26%

↑ ZMIANA O 78%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

61 839

12 673

MIASTO
CENTRALNE

POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII

SZCZECIŃSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Szczecin, ważny ośrodek gospodarki morskiej na zachodzie Polski, razem z czterdziestoma dziewięcioma przylegającymi do niego gminami tworzy Szczeciński Obszar Metropolitalny. Ze względu na wojnę w Ukrainie mieszka tam 84 489 Ukraińców*. 59 574 spośród nich (71%), mieszka w samym Szczecinie. Obecnie 13% spośród 457 829 mieszkańców miasta stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 26% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie aż o 78% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD SZCZECIŃSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO SZCZECIN I GMINY: BANIE, BROJCE, BRWINÓW, CEDYNIA, CHOCIWEL, CHOJNA, DOBRA (SZCZECIŃSKA), DOBRZANY, DOLICE, DZIWNÓW, GOLCZEWO, GRYFICE, GRYFINO, GOLENIÓW, IŃSKO, IZABELIN, KAMIEŃ POMORSKI, KAMPINOS, KARNICE, KOBYLANKA, KOŁBASKOWO, LESZNO, ŁOMIANKI, MARIANOWO, MASZEWO, MIESZKOWICE, MIĘDZYZDROJE, MORYŃ, NOWE WARPNO, NOWOGARD, OSINA, OŻARÓW MAZOWIECKI, PŁOTY, POLICE, PRZYBIERNÓW, REWAL, STARA DĄBROWA, STARE BABICE, STARE CZARNOWO, STEPNICA, STARGARD – G. MIEJSKA, STARGARD – G. WIEJSKA, SUCHAŃ, ŚWIERZNO, ŚWINOUJŚCIE, TRZCIŃSKO-ZDRÓJ, WIDUCHOWA, TRZEBIATÓW, WOLIN (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

RAFAŁ TRZASKOWSKI, PREZYDENT M.ST. WARSZAWY:

W Warszawie mamy najwięcej w Polsce uchodźców z Ukrainy. Nieustannie monitorujemy sytuację i robimy wszystko, co w naszej mocy, żeby nikt nie został bez opieki. Zapewniamy im dach nad głową, spokój i bezpieczeństwo, udzielamy także pomocy psychologicznej. Nasi sąsiedzi są bardzo dzielni i to jest nasz obowiązek, aby wesprzeć ich w tym tragicznym czasie.

WARSZAWA

13%

MIESZKAŃCÓW WARSZAWY STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

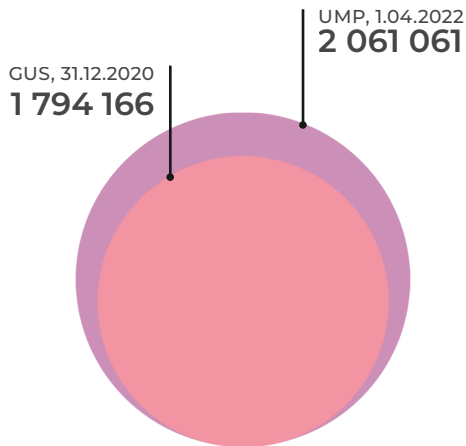
CZY WIESZ, ŻE:

Free Shopy są w prawie wszystkich większych miastach goszczących Ukraińców. To darmowe sklepy dla uchodźców. Można w nich zrobić zakupy bez pośpiechu i płacenia.

FAKT:

Miejskie polityki integracyjne zapewniają uchodźcom dostęp do kluczowych instytucji i dóbr publicznych. Stymuluje to interakcje międzykulturowe i sprzyja umacnianiu się tożsamości lokalnej migrantów.

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

CZY WIESZ, ŻE:

Jednym z kluczowych wyzwań będzie skuteczne monitorowanie przestrzegania praw pracowniczych uchodźców i migrantów.

266 895 UKRAIŃCÓW

W TYM

63 259 DZIECI

469 628

z czego

57%

a

43%*

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
W WARSZAWSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

203 636

157 184

ZMIANA O 26%

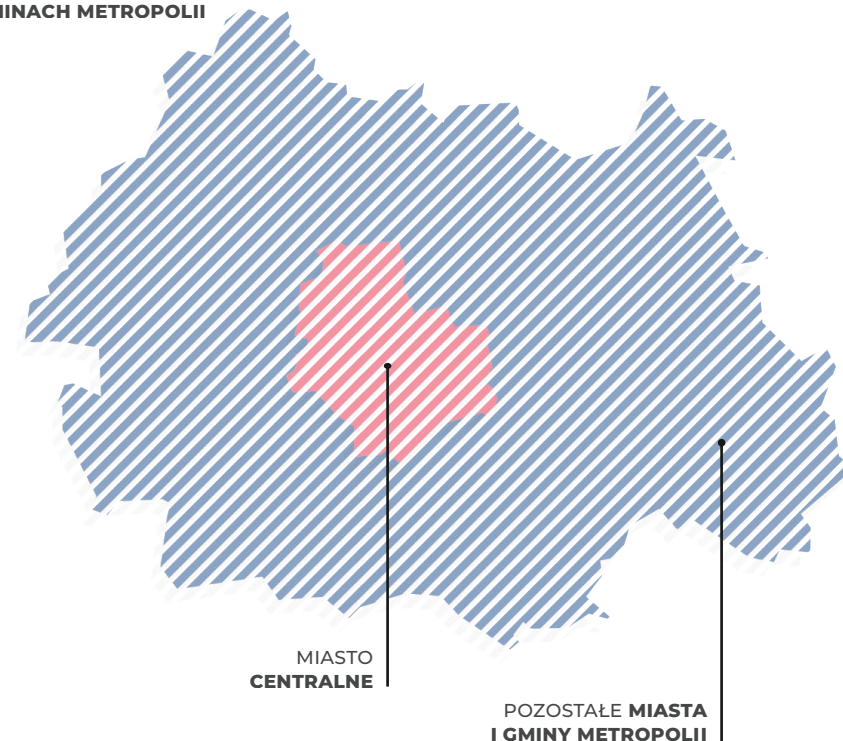
ZMIANA O 34%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

257 494

116 984

WARSZAWSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Warszawa, stolica i największe miasto Polski, wraz z sześćdziesięcioma dziewięcioma przylegającymi do niej gminami tworzy Metropolię Warszawską. Ze względu na wojnę w Ukrainie, mieszka tam 469 628 Ukraińców*. Ponad połowa z nich (57%) mieszka w Warszawie – obecnie 13% spośród 2 061 061 mieszkańców miasta stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 26% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 34% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień **.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD WARSZAWSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO STOŁECZNE WARSZAWA I GMINY: BARANÓW, BRWINÓW, BŁONIE, CEGŁÓW, CELESTYNÓW, CZOSNÓW, DĄBRÓWKA, DĘBE WIELKIE, DOBRE, GÓRA KALWARIA, GRODZISK MAZOWIECKI, IZABELIN, HALINÓW, JABŁONNA, JADÓW, JAKUBÓW, JAKTORÓW, JÓZEFÓW, KAŁUSZYN, KAMPINOS, KARCZEW, KLEMBÓW, KOBYŁKA, KOŁBIEL, KONSTANCIŃ JEZIORNA, LATOWICZ, LEGIONOWO, LEONCIN, LESZNO, LESZNOWOLA, ŁOMIANKI, MARKI, MICHAŁOWICE, MILANÓWEK, MIŃSK MAZOWIECKI, MROZY, NADARZYN, NASIELSK, NOWY DWÓR MAZOWIECKI, NIEPORĘT, OTWOCK, OŻARÓW MAZOWIECKI, OSIECK, PIASECZNO, PIASTÓW, PODKOWA LEŚNA, POMIECHÓWEK, POŚWIĘTNE, POWIAT GRODZISKI, PRUSZKÓW, PRAŻMÓW, RADZYMIN, RASZYN, SEROCK, SIENNICZA, SOBIEŃ-JEZIORY, STANISŁAWÓW, STRACHÓWKA, STARE BABICE, SULEJÓWEK, TARCZYN, TŁUSZCZ, WIĄZOWNIA, WIELISZEW, WOŁOMIŃ, ZAKROCZYM, ZĄBKI, ZIELONKA, ŻABIA WOLA (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

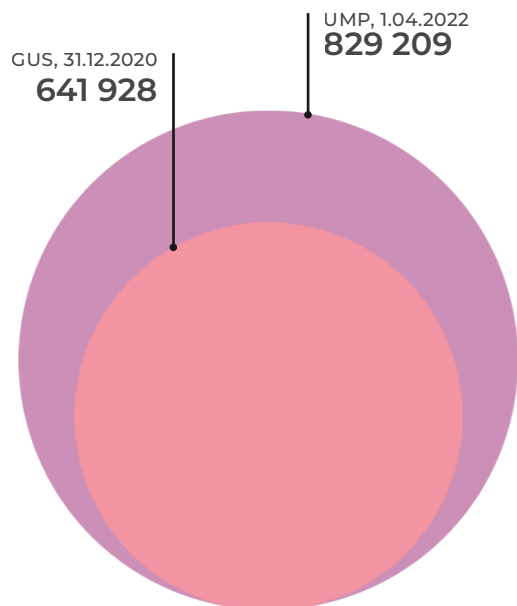
JACEK SUTRYK, PREZYDENT WROCŁAWIA:

Przed wybuchem wojny mieliśmy 100 tys. obywateli Ukrainy, dlatego nie dziwi nas, że Wrocław jest jednym z najczęściej wybieranych miast przez uciekających przed wojną. Szczególnie dużym wyzwaniem jest edukacja. Przyjęliśmy do szkół i przedszkoli 6 tys. uczniów, uruchomiliśmy specjalne świetlice i klasy przygotowawcze, jednak brakuje rozwiązań systemowych i dodatkowych finansów na niezbędne inwestycje.

WROCŁAW

Wrocław miasto spotkań

WZROST LICZBY MIESZKAŃCÓW MIASTA CENTRALNEGO

187 281
UKRAIŃCÓW

W TYM

42 090
DZIECI

23%

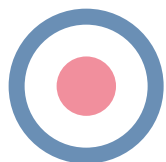
MIESZKAŃCÓW WROCŁAWIA
STANOWIĄ UKRAINKI I UKRAIŃCY.
* STAN NA 1.04.2022

FAKT:

Wraz ze wzrostem liczby użytkowników miast albo wzrosną koszty usług publicznych, albo zmniejszą się ich standardy. Dlatego rząd powinien jak najszybciej wesprzeć finansowo samorządy.

CZY WIESZ, ŻE:

Skuteczna integracja powinna polegać na włączeniu samych uchodźców w procesy decyzyjne i doradcze.

302 467

z czego

62%

a

38%*

**TYLU UKRAIŃCÓW MIESZKA
WE WROCŁAWSKIM OBSZARZE
METROPOLITALNYM**

**SPĘDZA NOC
W MIEŚCIE
CENTRALNYM**

**SPĘDZA NOC
W POZOSTAŁYCH MIASTACH
I GMINACH METROPOLII**

**

**MIASTO
CENTRALNE**

**POZOSTAŁE MIASTA
I GMINY METROPOLII**

LUDNOŚĆ
NOCNA

145 191

88 071

ZMIANA O 25%

ZMIANA O 64%

LUDNOŚĆ
DZIENNA

181 074

53 784

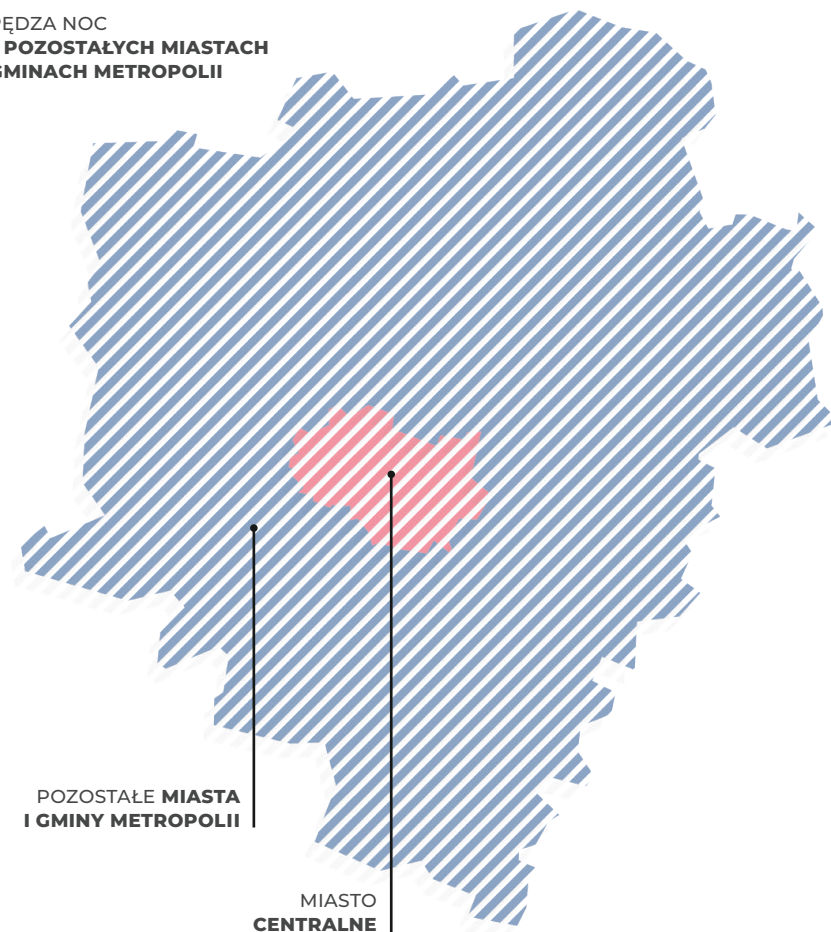
WROCŁAWSKI OBSZAR METROPOLITALNY

Wrocław, stolica Dolnego Śląska, oraz czterdzieści jeden przylegających do niego gmin tworzy Wrocławski Obszar Metropolitalny. Obecnie, ze względu na wojnę w Ukrainie, mieszka tam 302 467 Ukraińców*. Większość z nich, 62%, mieszka we Wrocławiu – obecnie 23% spośród 829 209 mieszkańców stolicy Dolnego Śląska stanowią Ukraińcy.

Warto również zwrócić uwagę na dane dotyczące przepływów między ludnością nocną a dzienną. Wskazują one, że w mieście centralnym przebywa o 25% więcej uchodźców i migrantów z Ukrainy w ciągu dnia niż w nocy. To odwrotny trend niż w pozostałych miastach i gminach metropolii, gdzie o 64% więcej Ukraińców przebywa w nocy niż w dzień**.

* DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI

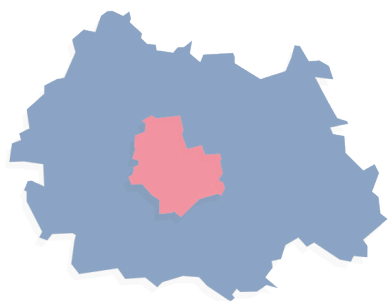
** DANE NA 1.04.2022; DOROŚLI I MŁODZIEŻ

W SKŁAD WROCŁAWSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO WCHODZĄ

MIASTO WROCŁAW I GMINY: BIERUTÓW, BORÓW, BRZEG DOLNY, CIESZKÓW, CZERNICA, DŁUGOŁĘKA, DOBROSZYCE, DOMANIÓW, DZIADOWA KŁODA, JELCZ-LASKOWICE, JORDANÓW ŚLĄSKI, KĄTY WROCŁAWSKIE, KOBIERZYCE, KONDRATOWICE, KOSTOMŁOTY, KROŚNICE, MALCZYCE, MIETKÓW, MIĘDZYPÓRZ, MIĘKINIA, MILICZ, OBORNIKI ŚLĄSKIE, OLEŚNICA, OŁAWA, PRUSICE, PRZEWORNO, SIECHNICE, SOBÓTKA, STRZELIN, SYCÓW, ŚRODA ŚLĄSKA, TWARDOGÓRA, TRZEBNICA, UDANIN, WIĄZÓW, WIŃSKO, WISZNIA MAŁA, WOŁÓW, ZAWONIA, ŻMIGRÓD, ŻÓRAWINA (KLASYFIKACJA WG NUTS-3).

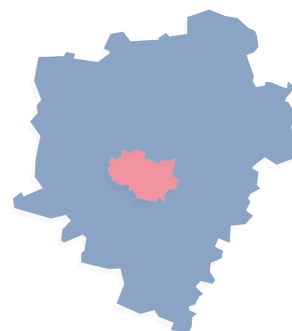
ILU UKRAIŃCÓW MIESZKA W OBSZARACH METROPOLITALNYCH?

WARSZAWSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
469 628

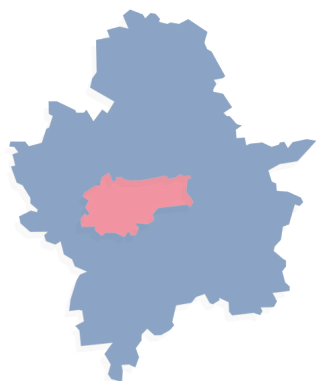
GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKA
METROPOLIA
302 963

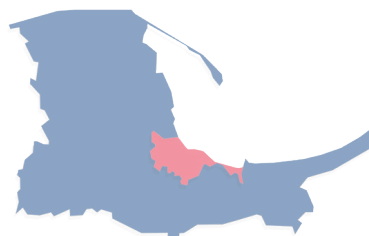
WROCŁAWSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
302 467

CZY WIESZ, ŻE:

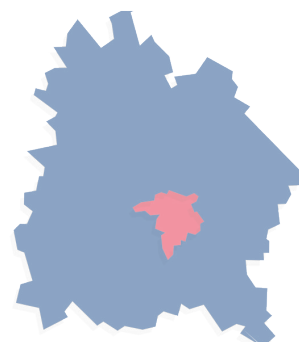
Prawie 15% wszystkich Ukraińców przebywających w Polsce mieszka w Warszawie i przylegających do niej pozostałych miastach i gminach.

KRAKOWSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
229 983

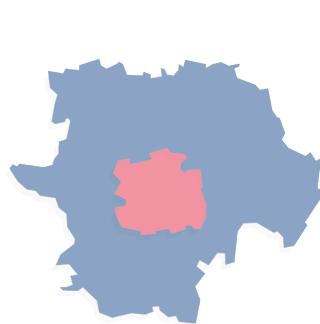
GDAŃSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
223 952

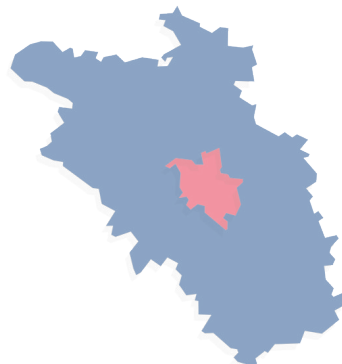
RZESZOWSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
152 203

MIASTO CENTRALNE + METROPOLIA
DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI
* STAN NA 01.04.2022.

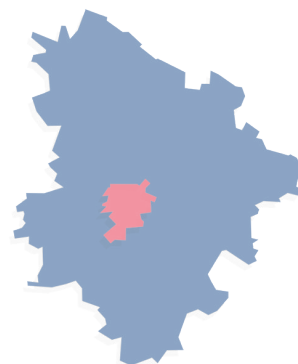
ILU UKRAIŃCÓW MIESZKA W OBSZARACH METROPOLITALNYCH?

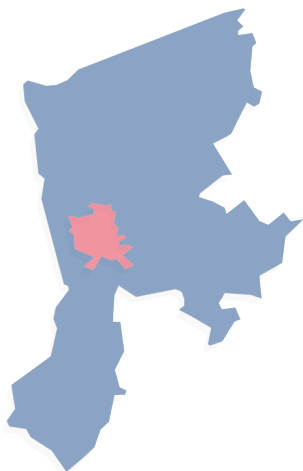
ŁÓDZKI
OBSZAR METROPOLITALNY
114 162

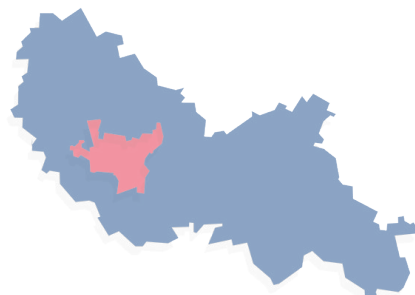
POZNAŃSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
101 481

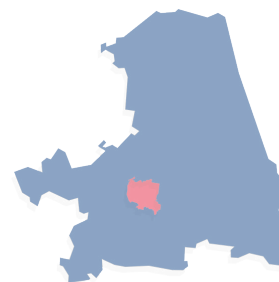
LUBELSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
87 048

SZCZECIŃSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
84 489

BYDGOSKO-TORUŃSKI
OBSZAR METROPOLITALNY
80 447

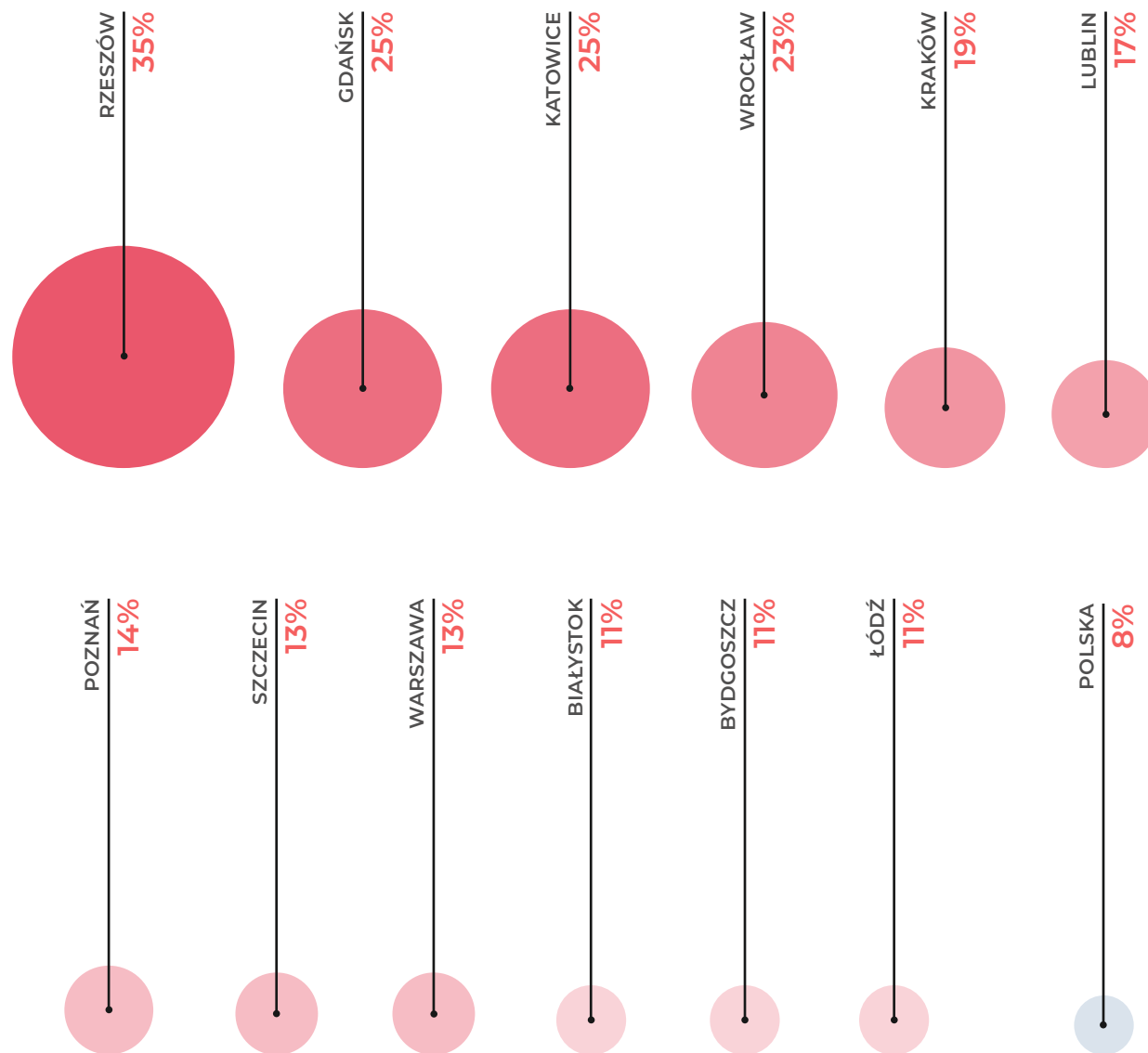
BIAŁOSTOCKI
OBSZAR METROPOLITALNY
62 445

FAKT:

Większość Ukraińców, którzy przebywają w danym obszarze metropolitalnym, mieszka w głównym mieście metropolii. Wyjątkiem jest metropolia Górnośląsko-Zagłębiowska, gdzie większość Ukraińców mieszka w pozostałych miastach i gminach metropolitalnych.

MIASTO CENTRALNE + METROPOLIA
DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI
* STAN NA 01.04.2022.

JAKI PROCENT MIESZKAŃCÓW MIASTA TO UKRAIŃCY?

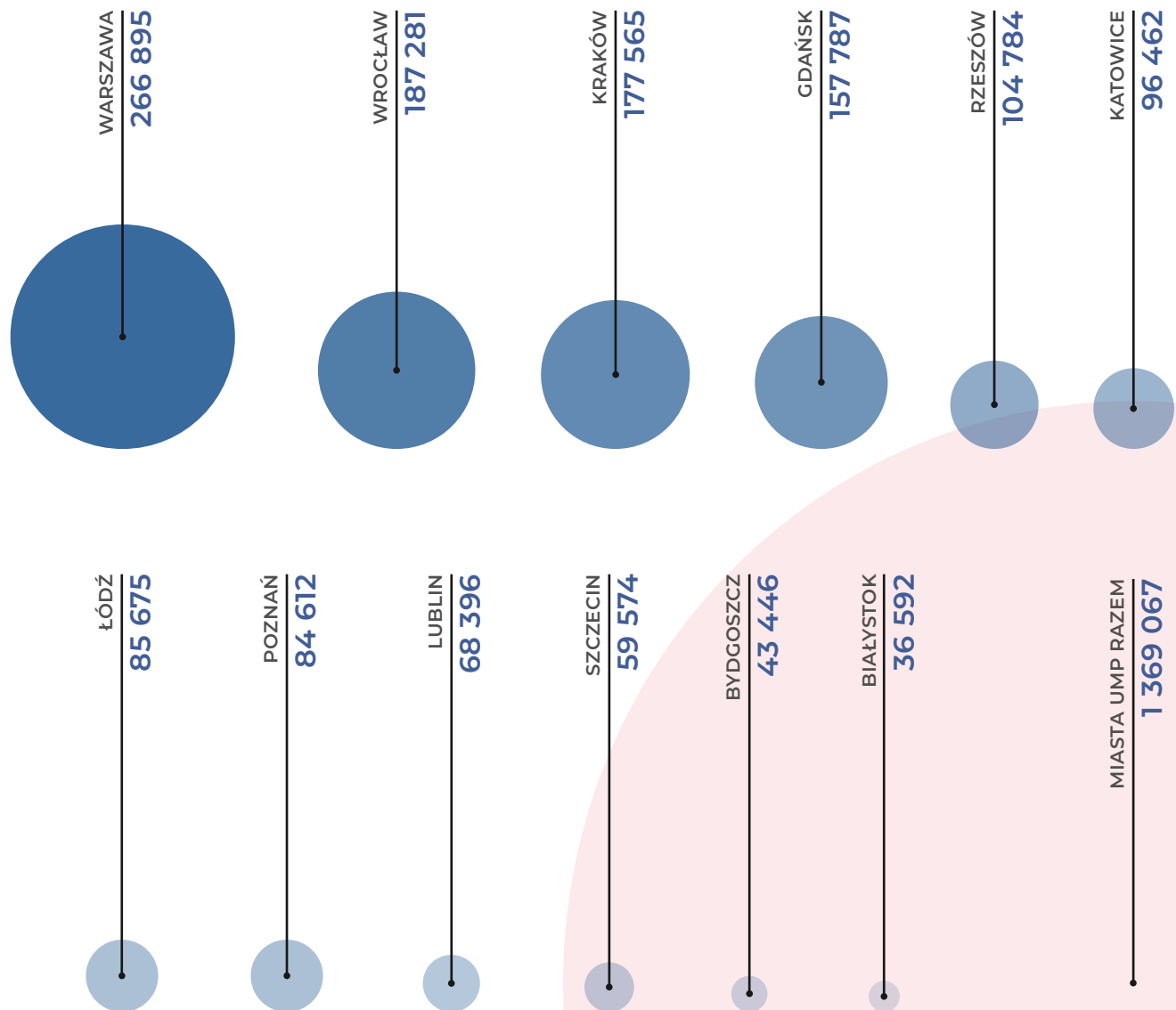

FAKT:

Obecnie co trzecim mieszkańcem Rzeszowa jest Ukraińiec. Populacja miasta wzrosła o 53%.

MIASTA CENTRALNE,
DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI
* STAN NA 01.04.2022.

ILU UKRAIŃCÓW MIESZKA W POLSKICH MIASTACH?

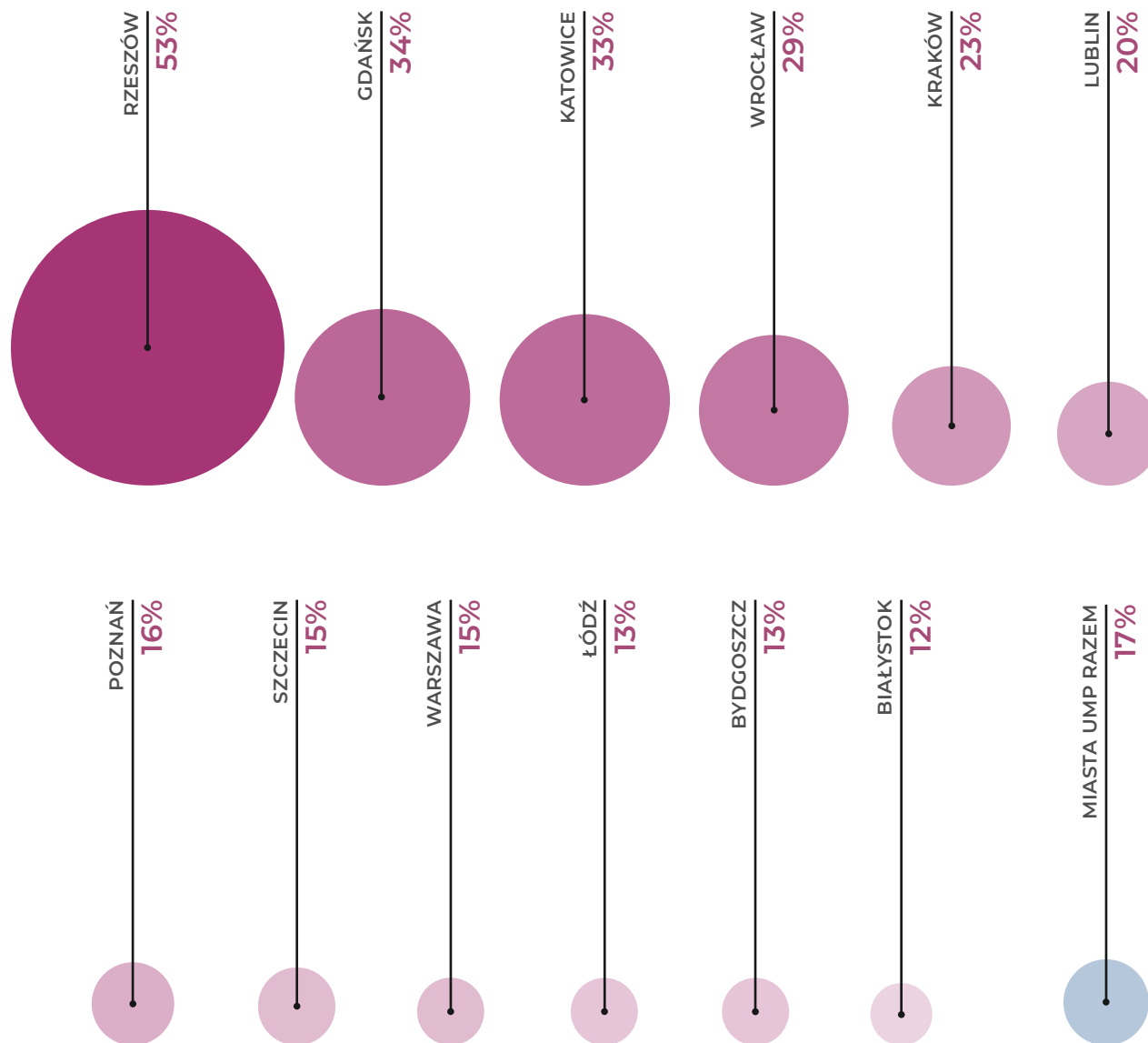

UWAGA:

Wdrażanie polityk integracyjnych nie powinno być uwarunkowane jedynie liczbami bezwzględnymi uchodźców i migrantów w danych miastach, ale powinno brać się pod uwagę także względną obecność cudzoziemców w otoczeniu miejskim.

**MIASTA CENTRALNE,
DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI**
* STAN NA 01.04.2022.

O JAKI PROCENT WZROSŁA LICZBA MIESZKAŃCÓW MIASTA?

CZY WIESZ, ŻE:

Szczególnie na samym początku wojny relatywnie wielu uchodźców zdecydowało się na pozostanie w miastach przygranicznych, by być jak najbliżej Ukrainy. Wielu zakładało, że szybko powróci do swoich domów.

MIASTA CENTRALNE,
DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI
* STAN NA 01.04.2022.

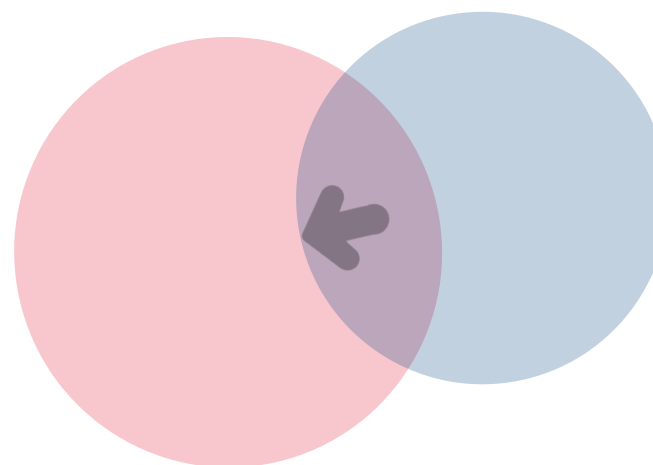
POTENCJALNE RYZYKO NAPIĘĆ

Istnieje spore ryzyko, że wraz ze spadkiem pierwszych emocji społecznych opartych na współczuciu i solidarności mogą pojawić się napięcia pomiędzy polską a ukraińską częścią społeczeństwa. Przewiduje się, że zapalnymi kwestiami mogą być:

- Poczucie niesprawiedliwości u części Polek i Polaków związane ze skalą wsparcia socjalnego i finansowego dla Ukrainek i Ukraińców.
- Ożywiona dyskusja historyczna wokół trudnych momentów wspólnej historii (na przykład ludobójstwo na Wołyniu lub naznaczone nierównością relacje polsko-ukraińskie).
- Rywalizacja na rynku pracy, która skutkować może trudnościami w znalezieniu zatrudnienia lub niższymi stawkami wynagrodzeń.
- Dynamiczny wzrost cen mieszkań na wynajem w miastach, który jest spowodowany między innymi wzrostem popytu ze strony migrantów.

- Niepewność związana z utrzymaniem jakości i dostępności usług opiekuńczych i edukacyjnych w kontekście zwiększonej liczby dzieci w placówkach.
- Wzrost postaw nacjonalistycznych (nastawionych na lojalność wobec państwa narodowego) i ksenofobicznych (niechętnych wobec subiektywnie określonej inności).

Warto odnotować, że prawdopodobnie każda z tych kwestii będzie wykorzystywana w propagandzie i kampaniach fake newsów inspirowanych przez zewnętrzne zazwyczaj siły polityczne, mające na celu osłabienie spójności społecznej w Polsce. Z tego względu w najbliższych miesiącach

bardzo ważnym działaniem samorządu i rządu powinno być rozładowywanie tych napięć – na przykład za pomocą szeroko zakrojonej edukacji międzykulturowej, wdrażania polityk integracyjnych oraz kampanii społecznych w przestrzeniach miejskich i internetowej. Działania te będą skuteczniejsze, gdy współtworzone będą z samymi Ukrainkami i Ukraińcami, ekspertami i ekspertkami oraz wyspecjalizowanymi organizacjami społecznymi.

ILU UKRAIŃCÓW OTRZYMAŁO NUMER PESEL W MIASTACH UMP?

DANE NA 1.04.2022

MĘŻCZYŹNI

28%

KOBIETY

72%

102 177* UKRAIŃCÓW UZYSKAŁO
NUMER PESEL
W MIASTACH CENTRALNYCH UMP

z czego

28 166 STANOWIĄ
MĘŻCZYŹNI

a

73 951 TO KOBIETY

40%

UKRAIŃCÓW, KTÓRZY OTRZYMALI NUMER
PESEL W MIASTACH UMP, WYROBIŁO GO
W WARSZAWIE. **TO NAJWIĘCEJ
ZE WSZYSTKICH MIAST UMP**

* NUMERY PESEL OSÓB ZE STATUSEM UKR, KTÓRE WJECHAŁY DO KRAJU PO 24 LUTEGO, MIAŁY OBYWATELSTWO UKRAIŃSKIE LUB BYŁY WSPÓŁMAŁŻONKIEM OBYWATELA UKRAINY O INNYM OBYWATELSTWIE, NIE POSIADAŁY JEDNEGO Z TYTUŁÓW POBYTOWYCH WYKLUCZAJĄCYCH. (ŹRÓDŁO: DANE UMP NA BAZIE DANYCH KPRM. STAN NA 1.04.2022.)

DZIECI

38%

DOROŚLI
I MŁODZIEŻ

62%

102 177 UKRAIŃCÓW UZYSKAŁO
NUMER PESEL
W MIASTACH CENTRALNYCH UMP

z czego

38 512 STANOWIĄ DZIECI
(0-14)

a

63 605 TO DOROŚLI
I MŁODZIEŻ (15+)

CZY WIESZ, ŻE:

W każdym z miast centralnych UMP kobiety stanowią prawie trzy czwarte spośród wszystkich Ukraińców posiadających numer PESEL

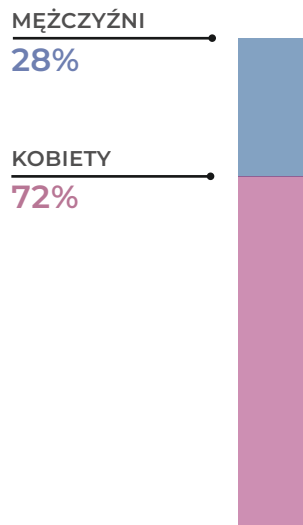
ILU UKRAIŃCÓW OTRZYMAŁO NUMER PESEL W POLSCE?

CZY WIESZ, ŻE:

Polska jest pierwszym wyborem osób uciekających przed wojną w Ukrainie. Obecnie nasz kraj stał się drugim po Turcji państwem przyjmującym największą liczbę uchodźców na świecie.

16%

TYLU UKRAIŃCÓW, KTÓRZY OTRZYMALI W POLSCE NUMER PESEL, WYROBIŁO GO W MIASTACH UMP

623 420* UKRAIŃCÓW OTRZYMAŁO NUMER PESEL W POLSCE

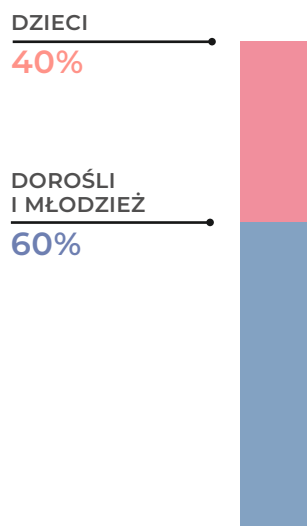
z czego

176 623 STANOWIĄ MĘZCZYŹNI

a

446 797 TO KOBIETY

* NUMERY PESEL OSÓB ZE STATUSEM UKR, KTÓRE WJECHAŁY DO KRAJU PO 24 LUTEGO, MIAŁY OBYWATELSTWO UKRAIŃSKIE LUB BYŁY WSPÓŁMAŁŻONKIEM OBYWATEŁA UKRAINY O INNYM OBYWATELSTWIE, NIE POSIADAŁY JEDNEGO Z TYTUŁÓW POBYTOWYCH WYKLUCZAJĄCYCH. (ŹRÓDŁO: DANE UMP NA BAZIE DANYCH KPRM. STAN NA 1.04.2022.)

623 420 UKRAIŃCÓW OTRZYMAŁO NUMER PESEL W POLSCE

z czego

251 080 STANOWIĄ DZIECI (0-14)

a

372 340 TO DOROŚLI I MŁODZIEŻ (15+)

ANEKS – DANE LICZBOWE

DOROŚLI I MŁODZIEŻ: DYNAMIKA KRYZYSU MIGRACYJNEGO

OBSZAR METROPOL.	SZACUNKOWA LICZBA UKR (01.02.2022)			SZACUNKOWY PRZYROST LICZBY UKR, (01.02.-01.04.2022)			SZACUNKOWA LICZBA UKR (01.04.2022)		
	MIASTO CENTRALNE	POZOSTAŁE MIASTA I GMINY OBSZARU METROPOL.	SUMA	MIASTO CENTRALNE	POZOSTAŁE MIASTA I GMINY OBSZARU METROPOL.	SUMA	MIASTO CENTRALNE	POZOSTAŁE MIASTA I GMINY OBSZARU METROPOL.	SUMA
białostocki	18 259	12 566	30 825	11 667	8 456	20 123	29 926	21 022	50 948
bydgosko-toruński	21 584	18 523	40 107	13 482	11 395	24 877	35 066	29 918	64 984
gdański	56 257	29 564	85 821	63 408	22 858	86 266	119 665	52 422	172 087
górnoląsko-zagłębiowski	45 252	98 252	143 504	32 212	68 091	100 303	77 464	166 343	243 807
krakowski	56 253	36 859	93 112	78 611	10 053	88 664	134 864	46 912	181 776
lubelski	22 569	12 155	34 724	28 961	4 106	33 067	51 530	16 261	67 791
łódzki	36 985	19 564	56 549	30 219	5 538	35 757	67 204	25 102	92 306
poznański	47 124	11 693	58 817	23 330	3 221	26 551	70 454	14 914	85 368
rzeszowski	24 256	8 304	32 560	49 726	24 154	73 880	73 982	32 458	106 440
szczeciński	31 585	18 527	50 112	17 625	4 023	21 648	49 210	22 550	71 760
warszawski	102 358	84 258	186 616	101 278	72 926	174 204	203 636	157 184	360 820
wrocławski	74 585	42 585	117 170	70 606	45 486	116 092	145 191	88 071	233 262
UMP SUMA	537 067	392 850	929 917	521 125	280 307	801 432	1 058 192	673 157	1 731 349
POLSKA			1 538 975			984 226			2 523 201

ANEKS – DANE LICZBOWE

DZIECI 0-14: DYNAMIKA KRYZYSU MIGRACYJNEGO

OBSZAR METROPOLITALNY	SZACUNKOWA LICZBA DZIECI UKRAIŃSKICH (1.04.2022)		
	MIASTO CENTRALNE	POZOST. MIASTA I GMINY OBSZARU METROPOL.	SUMA
białostocki	6 667	4 831	11 498
bydgosko-toruński	8 380	7 083	15 463
gdański	38 122	13 743	51 865
górnśląsko-zagłębiowski	18 998	40 158	59 156
krakowski	42 701	5 461	48 162
lubelski	16 866	2 391	19 257
łódzki	18 471	3 385	21 856
poznański	14 158	1 955	16 113
rzeszowski	30 802	14 962	45 764
szczeciński	10 364	2 366	12 730
warszawski	63 259	45 550	108 809
wrocławski	42 090	27 115	69 205
UMP SUMA	310 875	168 999	479 874
POLSKA			663 693

DOROŚLI I MŁODZIEŻ + DZIECI: DYNAMIKA KRYZYSU MIGRACYJNEGO (*SZACUNKI NA PODST. LUDNOŚCI NOCNEJ)

OBSZAR METROPOL.	SZACUNKOWA LICZBA WSZYSTKICH UKRAIŃCÓW		
	MIASTO CENTRALNE	POZOST. MIASTA I GMINY OBSZARU METROPOL.	SUMA
białostocki	36 592	25 853	62 445
bydgosko-toruński	43 446	37 001	80 447
gdański	157 787	66 165	223 952
górnśląsko-zagłębiowski	96 462	206 501	302 963
krakowski	177 565	52 373	229 938
lubelski	68 396	18 652	87 048
łódzki	85 675	28 487	114 162
poznański	84 612	16 869	101 481
rzeszowski	104 784	47 420	152 203
szczeciński	59 574	24 916	84 489
warszawski	266 895	202 734	469 628
wrocławski	187 281	115 186	302 467
UMP SUMA	1 369 067	842 156	2 211 223
POLSKA			3 186 894

DYNAMIKA POWIĘKSZENIA POLSKICH MIAST (SZACUNKI NA PODST. LUDNOŚCI NOCNEJ)

MIASTO CENTRALNE	SZACUNKOWY UDZIAŁ UKRAIŃCÓW W POPULACJI		
	LICZBA MIESZK. MIASTA CENTR. PRZED WOJNĄ (ZA GUS)	LICZBA MIESZK. MIASTA CENTR. PRZED WOJNĄ + LICZBĘ WSZYSTKICH UKR (01.04.2022)	ODESEK UKR W POPULACJI MIASTA CENTR. (01.04.2022)
Białystok	296 958	333 551	11%
Bydgoszcz	344 091	387 537	11%
Gdańsk	470 805	628 592	25%
Katowice	290 553	387 015	25%
Kraków	779 966	957 531	19%
Lublin	338 586	406 982	17%
Łódź	672 185	757 860	11%
Poznań	532 048	616 660	14%
Rzeszów	196 638	301 422	35%
Szczecin	398 255	457 829	13%
Warszawa	1 794 166	2 061 061	13%
Wrocław	641 928	829 209	23%
Wszystkie miasta centr.UMP	6 756 179	8 125 246	17%
POLSKA	38 265 013	41 451 907	8%

ANEKS – DANE LICZBOWE

DOROŚLI I MŁODZIEŻ:
UKRAIŃCY W POLSCE Z PODZIAŁEM NA LUDNOŚĆ
DZIENNĄ I NOCNA

MIASTO	DANE NA 1 LUTEGO 2022		DANE NA 1 KWIETNIA 2022	
	LUDNOŚĆ NOCNA	LUDNOŚĆ DZIENNA	LUDNOŚĆ NOCNA	LUDNOŚĆ DZIENNA
Białystok	18 259	25 655	29 926	40 529
Bydgoszcz	21 584	29 254	35 066	46 524
Gdańsk	56 257	71 259	119 665	138 665
Katowice	45 252	59 256	77 464	98 662
Kraków	56 253	78 457	134 864	163 464
Lublin	22 569	26 585	51 530	57 439
Łódź	36 985	50 255	67 204	84 305
Poznań	47 124	61 259	70 454	88 663
Rzeszów	24 256	27 695	73 982	99 104
Szczecin	31 585	38 163	49 210	61 839
Warszawa	102 358	138 568	203 636	257 494
Wrocław	74 585	99 025	145 191	181 074
MIASTA CENTR. UMP SUMA	537 067	705 431	1 058 192	1 317 762

POZOSTAŁE MIASTA I GMINY OBSZARU METROPOLITALNEGO

MIASTA I GMINY W OBSZARZE METROPOLIT. (BEZ MIAST CENTR.)	STAN NA 1 LUTEGO 2022		STAN NA 1 KWIETNIA 2022	
	LUDNOŚĆ NOCNA	LUDNOŚĆ DZIENNA	LUDNOŚĆ NOCNA	LUDNOŚĆ DZIENNA
białostockim	12 566	7 259	21 022	14 929
bydgoski-toruńskim	18 523	14 252	29 918	24 406
gdańskim	29 564	16 257	52 422	35 926
górnśląsko-zagłębiowskim	98 252	85 155	166 343	75 066
krakowskim	36 859	8 459	46 912	15 065
lubelskim	12 155	7 256	16 261	10 670
łódzkim	19 564	9 563	25 102	14 597
poznańskim	11 693	2 854	14 914	5 952
rzeszowski	8 304	4 390	32 458	27 830
szczecińskim	18 527	9 257	22 550	12 672
warszawskim	84 258	51 255	157 184	116 984
wrocławskim	42 585	15 259	88 071	53 784
wszystkie miasta i gminy obszarów metropolit. UMP (bez miast centr.)	392 850	231 216	673 157	407 881

ANEKS – DANE LICZBOWE

OBSZAR METROPOLITALNY
(MIASTO CENTRALNE + POZOSTAŁE MIASTA I GMINY METROPOLII)

	STAN NA 1.02.2022		STAN NA 1.04.2022	
	LUDNOŚĆ NOCNA	LUDNOŚĆ DZIENNA	LUDNOŚĆ NOCNA	LUDNOŚĆ DZIENNA
obszar metropolitalny (z miastem centralnym)				
białostocki	30 825	32 914	50 948	55 458
bydgosko-toruński	40 107	43 506	64 984	70 930
gdański	85 821	87 516	172 087	174 591
górnosląsko-zagłębiowski	143 504	144 411	243 807	173 728
krakowski	93 112	86 916	181 776	178 529
lubelski	34 724	33 841	67 791	68 109
łódzki	56 549	59 818	92 306	98 902
poznański	58 817	64 113	85 368	94 615
rzeszowski	32 560	32 085	106 440	126 934
szczeciński	50 112	47 420	71 760	74 511
warszawski	186 616	189 823	360 820	374 478
wrocławski	117 170	114 284	233 262	234 858
wszystkie obszary metropolit. UMP (z miastami centr. UMP)	929 917	936 647	1 731 349	1 725 643

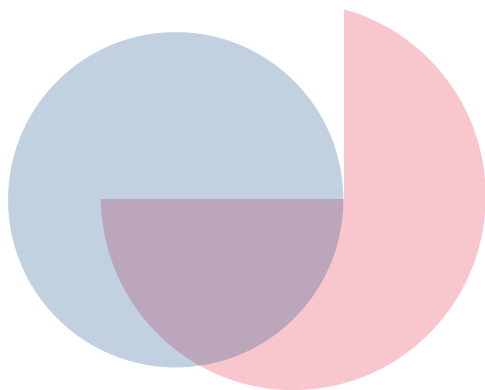
LICZBA UKRAIŃCÓW, KTÓRZY OTRZYMALI
NUMER PESEL W MIASTACH UMP PO 24.02.2022

MIASTO CENTRALNE	STAN PO 24.04.2022		
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	SUMA
Białystok	1 731	681	2 412
Bydgoszcz	3 234	1 287	4 521
Gdańsk	3 235	1 234	4 469
Katowice	4 523	1 693	6 216
Kraków	5 313	2 065	7 378
Lublin	2 281	860	3 141
Łódź	2 664	1 066	3 730
Poznań	6 817	2 535	9 352
Rzeszów	3 312	1 339	4 651
Szczecin	2 947	1 050	3 997
Warszawa	29 267	11 210	40 477
Wrocław	8 627	3 146	11 773
Wszystkie miasta centralne UMP	73 951	28 166	10 2117
Polska	44 6797	17 6623	623 420

KOMENTARZ EKSPERCKI OŚRODKA BADAŃ NAD MIGRACJAMI UNIwersytetu warszawskiego

WPROWADZENIE

Skala i struktura imigracji z Ukrainy do Polski zmienia się na naszych oczach na skutek dramatycznych wydarzeń na Ukrainie – agresji wojsk rosyjskich, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 roku. W ciągu zaledwie kilku tygodni liczby obywateli Ukrainy, którzy dotarli do Polski, przekroczyły szacunkowe liczby migrantów z Ukrainy przebywających w Polsce przed wybuchem wojny.

Napływ ten przekłada się na zmiany struktur demograficznych Ukraińców w Polsce. Podczas gdy przed wybuchem wojny w grupie tej znaczne udziały mieli stosunkowo młodzi mężczyźni, strumień ludzi płynący obecnie z Ukrainy do Polski stanowią głównie kobiety i dzieci oraz osoby starsze. Zmienia się także charakter obecności Ukraińców w Polsce. Dotąd przyjeżdżali oni do Polski przede wszystkim w celach zarobkowych, w mniejszym stopniu realizując cele edukacyjne (związane zwłaszcza ze studiami wyższymi). Choć kryzys militarny na Ukrainie rozpoczął się już w roku 2014, migranci z Ukrainy rzadko starali się i uzyskiwali ochronę międzynarodową i krajową w Polsce we wcześniejszych latach. Według danych Urzędu ds. Cudzoziemców, w latach 2014–2020 obywatele Ukrainy złożyli łącznie niespełna 8 tys. wniosków o uzyskanie statusu uchodźcy, co stanowiło ok. 16% wszystkich wniosków złożonych w tym okresie. Po 2014 roku wzrosły wprawdzie kilkukrotnie liczby obywateli przybywających do Polski, lecz był to strumień migracji zarobkowej, przynajmniej jeżeli przyjąć prawne podstawy migracji. Wiele wskazuje na to, że stoimy u progu

jakościowej zmiany, jeżeli chodzi o obecność obywateli Ukrainy w Polsce, choć jest jeszcze za wcześnie, żeby oceniać na ile będzie ona trwała. Nie ulega natomiast wątpliwości, że określenie warunków wyjściowych dla tej zmiany jest istotne z perspektywy polityk publicznych. Jest to jeden z ważnych celów raportu Unii Metropolii Polskich (UMP) bazującego na danych firmy Selectiv i odnoszącego się do stanu na 31 stycznia 2022 roku. Ukazane w nim dodatkowo analogiczne dane dotyczące 31 marca 2022 roku pozwalają na poczynienie pewnych obserwacji odnośnie do rozwoju napływu z Ukrainy do Polski po wybuchu

Choć kryzys militarny na Ukrainie rozpoczął się już w 2014 roku, we wcześniejszych latach migranci z Ukrainy rzadko starali się i uzyskiwali ochronę międzynarodową i krajową w Polsce.

wojny. Dotyczą one jednak procesu, który cały czas dynamicznie się przeobraża (obserwujemy już pewien strumień powrotów na Ukrainę, choć skala tego zjawiska jest trudna do oceny). Konieczne są zatem jego dalsze obserwacje.

Dane Slectivv dotyczą osób w wieku 15 lat lub starszych, użytkowników aplikacji mobilnych na telefonach komórkowych z ustawionym językiem ukraińskim lub rosyjskim, których właściciele przynajmniej raz w ciągu 12 miesięcy logowali się do sieci ukraińskiej. Jako elastyczne źródło danych cyfrowych, stanowią one istotne uzupełnienie tradycyjnych rejestrów i spisów powszechnych w zakresie informacji o populacji ukraińskiej w Polsce, a zwłaszcza dotyczących jej trendów.

SZACUNKI POPULACJI UKRAIŃSKIEJ U PROGU WOJNY

Według danych Selectivv populacja obywateli Ukrainy w wieku 15 lat lub więcej przebywających w Polsce w styczniu 2022 roku wynosiła ponad 1.5 mln osób. Co istotne, jest to szacunek w dużej mierze zgodny z szacunkami Głównego Urzędu Statystycznego oraz informacjami płynącymi z rejestrów. Dla przykładu, według GUS (2020), przed pandemią, w końcu lutego 2020 roku, przebywało w Polsce prawie 1.4 mln obywateli Ukrainy. Choć

Co istotne, jest to szacunek w dużej mierze zgodny z szacunkami Głównego Urzędu Statystycznego oraz informacjami płynącymi z rejestrów.

w trakcie pierwszego okresu pandemii liczba ta mogła się zmniejszyć nawet o 10% (na co wskazywały szacunkowe dane prezentowane np. przez Migracyjne Centrum Analityczne), to można mówić o jej odbudowaniu już w drugiej połowie 2020 roku, a nawet zwiększeniu w kolejnym roku. Sugerują to m.in. dane rejestrowe: w końcu 2021 roku liczba obywateli Ukrainy posiadających w Polsce karty pobytu – czasowego lub stałego – przekroczyła 300 tys. W trakcie 2021 roku ukraińskim migrantom wydano ponad 325 tys. zezwoleń na pracę i prawie 390 tys. zezwoleń na pracę sezonową (przede wszystkim do pracy w rolnictwie, ale także np. w sezonowej gastronomii). Co istotne, w 2021 roku najważniejszą podstawą prawną pobytu i pracy w Polsce było oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi uprawniające do pracy w maksymalnym wymiarze 6 miesięcy w ciągu roku. Dokumenty takie zarejestrowano

dla ponad 1 mln Ukraińców. Choć wymienione liczby wydanych w 2021 roku dokumentów przekraczają 2 mln, to trzeba nadmienić, że grupy posiadających je migrantów po części się pokrywają (np. zezwolenie na pracę może iść w parze z kartą pobytu), podczas gdy zezwolenia sezonowe i oświadczenia przeznaczone są dla pobytów czasowych. Starając się oszacować liczbę Ukraińców przebywających w danym momencie w Polsce, trzeba zatem uwzględnić jedynie połowę, jeżeli nie mniejszą część tych dwóch rodzajów dokumentów.

ZNACZENIE MIGRACJI UKRAIŃSKIEJ DLA OBSZARÓW MIEJSKICH – SKALA I JEJ ZRÓŻNICOWANIE

Studia migracyjne jednoznacznie wskazują na kluczową rolę metropolii i miast jako obszarów napływu i integracji migrantów zagranicznych. Chłonne miejskie rynki pracy z istotnym

Studia migracyjne jednoznacznie wskazują na kluczową rolę metropolii i miast jako obszarów napływu i integracji migrantów zagranicznych.

udziałem sektora usług przyciągają migrantów zarobkowych. Jednocześnie miasta jako duże skupiska ludności, charakteryzującej się dużą różnorodnością społeczną i etniczną, między innymi za sprawą imigracji, są swoistymi laboratoriami procesów integracyjnych z ich jasnymi i ciemnymi stronami. Przemysłana polityka integracyjna, obejmująca wszystkie szczeble zarządzania, ze szczególnym znaczeniem poziomu lokalnego (i miejskiego), to klucz do zapewnienia spójności społecznej w obszarach miejskich (Scholten i Penninx 2016). Obserwacja procesów migracyjnych, zachodzących w największych polskich miastach i ich metropoliach, to zatem działanie, którego nie powinno się zaniedbywać. W tym świetle raport UMP należy uznać za niezwykle potrzebną, ale i poznawczo ważną inicjatywę. Zwłaszcza że, podobnie jak w innych krajach, a może nawet w większym stopniu, migracja do Polski to przede wszystkim migracja do obszarów miejskich (Górny i Śleszyński 2019). Wśród polskich obszarów miejskich metropolia warszawska odgrywała na przestrzeni lat szczególną rolę jako obszar przyciągający największe liczby migrantów zarobkowych. Dla przykładu, według szacunków GUS (2018) w roku 2016, w województwie mazowieckim przebywało ponad 30% migrantów, a aż 20% – w samej Warszawie. Po roku 2014, kiedy liczby imigrantów, głównie za sprawą obywateli

Ukrainy, zaczęły gwałtownie rosnąć, rola regionu stopniowo słabła.

Przykładowo, w roku 2017 Warszawa znalazła się dopiero na piątym miejscu pod względem liczby oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, za czterema innymi dużymi gminami miejskimi: Wrocławiem, Poznaniem, Łodzią i Krakowem (Górny i Śleszyński 2019). Może to świadczyć tak o dużym już „wysyceniu” stołecznego rynku pracy jak i być, przynajmniej po części, przejawem uwarunkowań natury biurokratycznej. Ograniczona wydolność polskich urzędów może zachęcać do wybierania przez migrantów (i pracodawców) miejsc o mniejszej koncentracji cudzoziemców.

Badacze migracji zgadzają się co do tego, że od 2014 roku obserwujemy „rozlewanie się” imigracji, głównie z Ukrainy, poza województwo mazowieckie, choć proces penetracji nowych regionów docelowych poza aglomeracjami miejskimi jest jak dotąd słabo udokumentowany. W tym kontekście opisane w raporcie dane Selectiv należy uznać za bardzo wartościowe. Wskazują one na koncentrację imigrantów z Ukrainy na obszarach miejskich. Według nich prawie dwie trzecie migrantów ukraińskich w Polsce mieszkało w styczniu 2022 roku w 12 największych polskich obszarach metropolitalnych. Trudno ocenić wiarygodność tego szacunku z uwagi

Dane Selectiv należy uznać za bardzo wartościowe. Wskazują one na koncentrację imigrantów z Ukrainy na obszarach miejskich.

na brak odpowiednich danych porównawczych. Warto poczynić jednak jedno niedoskonałe porównanie. Według danych z raportu UMP udział obywateli Ukrainy przebywających w ciągu dnia w głównych miastach analizowanych metropolii wśród wszystkich ukraińskich mieszkańców Polski to prawie połowa (46%). Dla porównania oświadczenia zarejestrowane dla obywateli Ukrainy w roku 2021 wykonujących pracę w tych miastach stanowiły tylko 22% wszystkich ukraińskich dokumentów tego rodzaju.

Różnica ta sugerowałaby, że duże miasta są przede wszystkim obszarem codziennej aktywności ukraińskich migrantów o nieco bardziej stabilnym statusie, gdyż cudzoziemcy pracujący w Polsce na podstawie oświadczeń to jedna z najbardziej płynnych składowych populacji migrantów. Kategoria oświadczeniobiorców nie uwzględnia też bardzo ważnej grupy cudzoziemców uczących się w Polsce,

Wdrażanie polityk integracyjnych nie powinno być uwarunkowane jedynie liczbami bezwzględnyymi, a powinno brać pod uwagę także względną obecność cudzoziemców w otoczeniu miejskim.

którzy skupiają się w dużych miastach w związku z dostępnością placówek edukacyjnych.

Jeżeli chodzi o rozmieszczenie migrantów ukraińskich w analizowanych miastach i metropoliach, to wyniki analiz Selectiv nie zaskakują i są spójne z wynikami wcześniejszych badań (np. Górny i Śleszyński 2019; GUS 2018). Biorąc pod uwagę tzw. „ludność nocną” głównych miast analizowanych metropolii, największe liczby ukraińskich mieszkańców gościła Warszawa (powyżej 100 tys.). Dalszymi w kolejności są Wrocław, Kraków, Gdańsk i Poznań. W każdym z tych miast w styczniu 2021 roku mieszkało, według szacunków Selectiv, ponad 45 tys. migrantów z Ukrainy. Na ostatnim miejscu wśród analizowanych 12 miast

znalazła się Bydgoszcz z liczbą niewiele powyżej 20 tys. ukraińskich mieszkańców. Warto przy tym zaznaczyć, że jeżeli spojrzymy na liczby Ukraińców aktywnych w analizowanych przestrzeniach miejskich w ciągu dnia w ujęciu względnym (w stosunku do liczby ludności miasta), to w Katowicach odsetek ukraińskich migrantów może nawet przekraczać 18%, a we Wrocławiu, Gdańsku i Rzeszowie – oscylować wokół 15%. Dla porównania w Warszawie, gdzie liczba migrantów jest największa, było to około 7%. Obserwacja ta jest przyczynkiem do podkreślenia, że wdrażanie polityk integracyjnych nie powinno być uwarunkowane jedynie liczbami bezwzględnyymi, a powinno brać pod uwagę także względną obecność cudzoziemców w otoczeniu miejskim. To codzienne aktywności i interakcje społeczne są podstawą szans, ale i ryzyk integracyjnych.

MIASTA I METROPOLIE – PRZEPIŁYWY MIGRACYJNE I LOKALNE RYNKI PRACY

Jednym z najciekawszych elementów analizy zaprezentowanej w raporcie UMP jest kwestia rozmieszczenia i przepływów ukraińskich migrantów między głównymi miastami i obszarami metropolitalnymi. Za wyjątkiem metropolii Górnośląsko-Zagłębiowskiej większość migrantów ukraińskich mieszkało

(„ludność nocna”) w styczniu 2022 roku w głównym mieście metropolii (średnio 58%). W tym względzie wyjątkowym przykładem jest Poznań z udziałem 80% ukraińskich mieszkańców całego obszaru metropolitalnego. Można przy tym pokusić się o stwierdzenie, że odsetki ukraińskich mieszkańców głównych miast w ramach obszarów metropolitalnych nie odbiegają znacznie od tych obserwowanych dla ogółu ludności, choć unaczyniają się pewne regionalne zróżnicowania (np. dla Warszawy jest to różnica 10 p.p – Ukraińcy rzadziej mieszkają na terenie miasta). Jest to rezultat nieco zaskakujący biorąc pod uwagę wcześniejsze badania co do kryteriów, jakimi kierują się migranci ukraińscy poszukując mieszkania w Polsce, czyli ceną i odległością od miejsca pracy, a w mniejszym stopniu charakterem okolicy (Toruńczyk-Ruiz 2014). W tym kontekście można byłoby się spodziewać nadreprezentacji migrantów mieszkających poza głównymi miastami, z uwagi na niższe ceny najmu na obrzeżach aglomeracji

Wydaje się, że kryterium odległości jest dla migrantów równie istotne co cena mieszkania.

(co do pewnego stopnia obserwujemy w Warszawie). Wydaje się zatem, że kryterium odległości jest równie istotne dla migrantów co cena. Znaczenie ma też niewątpliwie struktura rynku nieruchomości w głównym mieście i poza nim. W celu oceny tych aspektów trzeba by jednak przeanalizować dokładniejsze dane dotyczące lokalizacji mieszkań zajmowanych przez migrantów na terenach głównych miast przy kontroli warunków, w jakich zamieszkują.

To, co łączy wszystkie analizowane obszary metropolitalne, to zauważalne przepływy z obszaru metropolitalnego do głównych miast w ciągu dnia – do pracy lub w celu nauki. W skrajnych przypadkach Poznań i Kraków udział Ukraińców przebywających w ciągu dnia w głównym mieście przekraczał w styczniu 2022 roku 90%. To wskazuje na ogromną rolę największych miast jako przestrzeni codziennego funkcjonowania migrantów ukraińskich, zwłaszcza miast z chłonnymi rynkami pracy, z dużym znaczeniem sektora usług oraz silnymi ośrodkami akademickimi. Opisywany trend jest słabszy w przypadku mniej scentralizowanych metropolii, takich jak np. metropolia Górnośląsko-Zagłębiowska i obszar metropolitalny Bydgoszcz-Toruń. Dla przykładu, według badań Ośrodka Badań nad Migracjami UW, zrealizowanych w roku 2018 w Bydgoszczy, większość badanych

To, co łączy wszystkie analizowane obszary metropolitalne, to zauważalne przepływy z obszaru metropolitalnego do głównych miast w ciągu dnia – do pracy lub w celu nauki.

ukraińskich migrantów była zatrudniona w zakładach przemysłowych w mieście i poza miastem. Zupełnie inny obraz wyłaniał się natomiast z analogicznych badań w aglomeracjach warszawskiej i wrocławskiej (Górny et al. 2019), gdzie sektory i charakter zatrudnienia migrantów były znacznie bardziej zróżnicowane, a migranci koncentrowali swoje aktywności w obszarze miasta. W tym sensie omawiane dane są kolejnym przyczynkiem do analizy nieoczywistych form zróżnicowania przestrzennego imigracji w Polsce, w tym na obszarach miejskich.

ZNACZENIE SPOŁECZNEGO WYMIARU INTEGRACJI

Biorąc pod uwagę dominację migracji zarobkowej w napływie z Ukrainy do Polski, badacze

często podkreślają znaczenie środowiska pracy jako kluczowej przestrzeni integracji migrantów (np. Owczarek i Żulikowski, 2015). Dlatego też nieustającym wyzwaniem stojącym przed polską polityką migracyjną jest kwestia monitoringu przestrzegania praw pracowniczych cudzoziemców w Polsce, jak również kwestia efektywnego wykorzystania kapitału ludzkiego. W rozwoju migracji ukraińskiej do Polski coraz istotniejszą kwestią staje się jednak także zaniedbana, zwłaszcza na poziomie polityki państwowej, kwestia innych strukturalnych wymiarów integracji (w tym dostęp do różnego typu usług publicznych) oraz jej wymiaru społecznego (relacyjnego). Dane raportu UMP jednoznacznie wskazują na trudną już do pominięcia obecność migrantów ukraińskich (a obok nich są inne, choć mniejsze grupy) w przestrzeniach polskich dużych miast i ich obszarów metropolitalnych. Jednocześnie przybysze z Ukrainy w przestrzeni głównych miast nie ograniczają się jedynie do codziennych aktywności – pracy i nauki – ale stanowią także znaczną grupę ich mieszkańców, zwłaszcza w scentralizowanych metropoliach. Co więcej, choć migranci z Ukrainy mają stosunkowo niską skłonność do koncentracji przestrzennej (Toruńczyk-Ruiz 2014), w odróżnieniu np. od migrantów wietnamskich, to jest ona naturalną tendencją do zamieszkiwania wśród osób podobnych do

siebie. W związku z tym udziały cudzoziemskich mieszkańców są bez wątpienia wyższe w wybranych dzielnicach miejskich (niestety trudno o rzetelne dane w odniesieniu do tej kwestii).

Taka sytuacja przekłada się na potrzebę uwzględniania w działaniach dotyczących infrastruktury miejskiej obecności cudzoziemskich mieszkańców. Doświadczenia innych krajów jednoznacznie wskazują na kluczowe znaczenie polityk miejskich w obszarze integracji migrantów (Scholten i Penninx 2016). Dotyczą one działań zmierzających do zapewnienia dostępu do kluczowych instytucji i dóbr publicznych (integracja strukturalna) stymulujących interakcje międzyetniczne, a także sprzyjających umacnianiu się tożsamości lokalnej migrantów. Na specjalną uwagę zasługuje sektor edukacyjny, zwłaszcza na poziomie podstawowym. Szkoły stanowią obszar, w którym dokonuje się socjalizacja, a poprzez nią integracja, nie tylko dzieci migrantów, ale i ich rodziców. Jej efekty w długim okresie przekładają się na spójność różnorodnych społecznie i etnicznie społeczeństw. Według opracowania UMP (2022) na temat uczniów ukraińskich w miastach, w styczniu 2022 roku w polskich szkołach uczyło się prawie 30 tys. ukraińskich dzieci i młodzieży. Spośród ponad 55 tys. wszystkich uczniów ukraińskich w Polsce (w tym

Nie ulega wątpliwości, że zaistniał bezprecedensowy wzrost migracji z Ukrainy do Polski oraz gwałtowna zmiana jej charakteru.

dorosłych), prawie 60% uczęszczało do placówek edukacyjnych w trzech głównych polskich miastach – Warszawie, Wrocławiu i Krakowie. Tymczasem trudno mówić o jakichkolwiek programach edukacji wielokulturowej w polskiej szkole. W praktyce szkoły posiadające znaczną liczbę uczniów cudzoziemskich są pozostawione bez ram i zaplecza działania.

PERSPEKTYWY NA PRZYSZŁOŚĆ

W obecnej sytuacji trudno formułować przewidywania na przyszłość co do kierunku rozwoju migracji z Ukrainy do Polski z uwagi na niestabilną sytuację militarno-polityczną Ukrainy i możliwości jej zmian w bliskiej i dalszej przyszłości. Nie wiemy czy i w jaki sposób zakończy się wojna, nie wiemy też, jakie będą zniszczenia Ukrainy i społeczno-ekonomiczne skutki konfliktu. Nie ulega natomiast wątpliwości, że zaistniał bezprecedensowy wzrost migracji z Ukrainy do Polski oraz gwałtowna

zmiana jej charakteru. Główny impet tego napływu uderzył w największe polskie miasta, które już wcześniej charakteryzowały się znacznymi udziałami cudzoziemców. Efekt ten jest zresztą zrozumiały i zgodny z innymi tego typu doświadczeniami z przeszłości – endogeniczność procesów migracyjnych polega między innymi na tym, że największą siłą przyciągania mają te lokalizacje, w których już wcześniej rejestrowano silną obecność imigrantów. Efektywność realokacji migrantów do mniejszych miast jest trudna, zwłaszcza w długiej perspektywie, gdyż obywatele Ukrainy będą ciążyć w stronę miejsc, gdzie mogą liczyć na uzyskanie satysfakcjonującej pracy zarobkowej oraz na dostęp do wysokiej jakości usług publicznych (opieka nad dziećmi, edukacja, opieka medyczna), czyli między innymi do dużych miast.

Powyższa tendencja znajduje swoje odzwierciedlenie w szacunkach na bazie danych Selectiv dla końca marca 2022 roku. Według nich populacja obywateli Ukrainy w wieku 15 lat i więcej zwiększyła się pomiędzy styczniem i marcem 2022 roku o 64%, przekraczając 2,5 mln osób. W przypadku 12 największych polskich metropolii był to natomiast wzrost aż o 84% w odniesieniu do „ludności nocnej”. Jeżeli chodzi o obywateli Ukrainy przebywających w analizowanych przestrzeniach metropolitalnych w ciągu dnia, to ich liczba uległa

podwojeniu w analizowanym okresie.

Warto przy tym nadmienić, że mówimy w tym miejscu o saldzie migracyjnym w czasie dynamicznych przemieszczeń pomiędzy Polską i Ukrainą. Bardzo trudno oszacować skalę wyjazdów na Ukrainę, choć była ona nieporównanie mniejsza od strumienia osób uciekających przed wojną.

Raport UMP podejmuje także trudny metodologicznie temat uzupełnienia danych Selectiv o brakujący, a bez wątpienia znaczący, komponent migracji młodszych dzieci w wieku 0-14 lat. W tym celu autorzy raportu sięgnęli do danych na temat wniosków obywateli Ukrainy o numer PESEL (tzw. status uchodźcy UKR) według stanu na dzień 31 marca 2022 roku. Przyjmując jako punkt odniesienia strukturę wieku w populacji wnioskodawców (w szczególności udział dzieci w wieku 0-14 sięgający 40.3%), oszacowali oni wielkość brakującego w szacunkach Selectiv komponentu salda populacji ukraińskiej pomiędzy styczniem i marcem 2022 roku. Według tych obliczeń „brakująca” populacja ukraińskich dzieci, które przybyły do Polski po wybuchu wojny, może przekraczać 660 tys.; w samej aglomeracji warszawskiej – 100 tys. Oszacowania te należy traktować jednak z dużą ostrożnością w związku z niewątpliwą selekcją w grupie obywateli ukraińskich starających się o numer PESEL w Polsce.

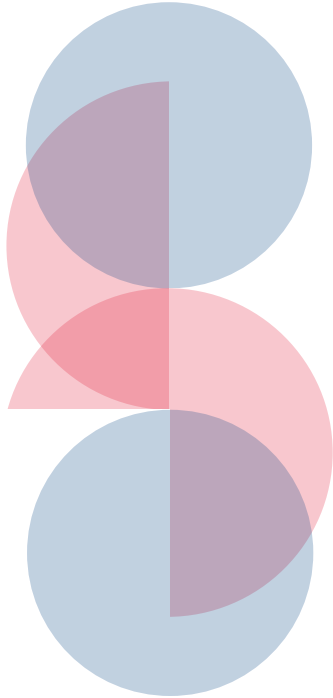
Częściej niż przeciętnie osoby, które zamierają pozostać w Polsce na dłużej, są to zapewne rodzice potrzebujący dostępu do świadczeń społecznych dla siebie i swoich dzieci, dostępu do usług edukacyjnych i innych usług publicznych. W związku z tym udziały młodszych dzieci w ogólnej populacji obywateli Ukrainy, którzy schronili się w Polsce przed wojną, mogą być niższe niż w grupie aplikujących o numer PESEL.

Niezależnie od wszystkich obciążeń powyższych szacunków i dużej dozy niepewności, zwłaszcza jeżeli chodzi o to, jaka część przybyszy z Ukrainy pozostanie w Polsce na dłużej lub na stałe, pewne jest, że po 24 lutego 2022 roku potrzeby i wyzwania integracyjne w obszarach metropolitalnych naszego kraju uległy drastycznemu zwiększeniu. Dotyczy to w zasadzie wszystkich wymiarów zarządzania przestrzenią miejską: poczynając od mieszkalnictwa, poprzez różnego typu usługi publiczne, aż po kwestie związane z rynkiem pracy. Doświadczenia pierwszych tygodni konfliktu wskazują, że spontaniczna reakcja samorządów, organizacji pozarządowych oraz zwykłych obywateli pozwoliła zabezpieczyć najpilniejsze potrzeby (czasowe lokum, żywność, odzież). Kwestią otwartą pozostaje jednak zapewnienie dostępu do szerokiego spektrum usług publicznych, poczynając (priorytetyzacja subiektywna) od opieki nad

Pewne jest, że po 24 lutego potrzeby i wyzwania integracyjne w obszarach metropolitalnych naszego kraju uległy drastycznemu zwiększeniu.

dziećmi, poprzez opiekę medyczną (w tym kwestie związane z ryzykami pandemicznymi), aż po wsparcie procesu wchodzenia na rynek pracy (uznawanie kwalifikacji, wsparcie w orientacji na rynku pracy i zmianie kwalifikacji). Jasne jest także, że wyzwaniem będzie sformułowanie komunikatu dla mieszkańców poszczególnych obszarów metropolitalnych, którzy z dużym prawdopodobieństwem muszą się liczyć z wyrzeczeniami wynikającymi z utrudnionego dostępu do różnego typu dóbr i usług publicznych i którzy powinni znać cele i sposoby realizacji zamierzeń integracyjnych. Niezależnie od tego, otwartą pozostaje kwestia społecznych i relacyjnych wymiarów integracji, zwłaszcza jeśli okaże się, że duża część przybyszów zdecyduje się pozostać w Polsce na dłużej. ●

**DR HAB. AGATA GÓRNY,
DR HAB. PAWEŁ KACZMARCZYK,
OŚRODEK BADAŃ NAD MIGRACJAMI UW**

WYBRANA LITERATURA

- Górny A., Kołodziejczyk K., Madej K., Kaczmarczyk P. (2019). Nowe obszary docelowe w migracji z Ukrainy do Polski. Przypadek Bydgoszczy i Wrocławia na tle innych miast.
- CMR Working Papers 118/176, Uniwersytet Warszawski, Warszawa.
- Górny A., Śleszyński P. (2019) Exploring the spatial concentration of foreign employment in Poland under the simplified procedure. *Geographia Polonica* 92(3): 331-345.
- GUS (2018) Cudzoziemcy na krajowym rynku pracy w ujęciu regionalnym. Warszawa.
- GUS (2020) Populacja cudzoziemców w Polsce w czasie COVID-19. Warszawa.
- Owczarek, D., Żulikowski, P. (2015) Cudzoziemiec - sąsiad wyobrażony czy rzeczywisty? Badanie kapitału społecznego i potencjału integracji społecznej cudzoziemców w gminie Raszyn i Legionowo. Raport z badań jakościowych. W: Segeš Frelak J., Piłat A. (red.), *Migranci w Polsce. Segregacja - Sąsiedztwo - Integracja*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, str. 23-121.
- Scholten P., Phenninx R. (2016) *The Multilevel Governance of Migration and Integration*. W: Garcés-Mascareñas B., Penninx R. (red.) *Integration Processes and Policies in Europe*. IMISCOE Research Series. Springer, Cham, str. 91-108.
- Toruńczyk-Ruiz S. (2014). Neighbourhood Ties and Migrant Networks: The Case of Circular Ukrainian Migrants in Warsaw, Poland. *Central and Eastern European Migration Review* 3(1): 41-62.
- UMP (2022) Uczniowie ukraińscy w miastach UMP. Raport na podstawie danych SIO za styczeń 2022. ●

UNIA METROPOLII POLSKICH

IM. PAWŁA ADAMOWICZA

Białystok

BYDGOSZCZ

GDAŃSK

KATOWICE
dla odmiany

Kraków

MIASTO INSPIRACJI

KREUJE

POZnań*

rzeszów
stolica innowacji

zakochaj się
w Warszawie

Wrocław
miasto spotkań

CENTRUM ANALIZ I BADAŃ

**UNIA
METROPOLII
POLSKICH**

IM. PAWŁA ADAMOWICZA